

UCHWAŁA NR 2673/20
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 16 września 2020 r.

W SPRAWIE PRZYJĘCIA: „INFORMACJI O KSZTAŁTOWANIU SIĘ
WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
NA LATA 2020-2041 ZA I PÓŁROCZE 2020 ROKU”

Na podstawie art. 266 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w związku z § 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 570) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej województwa świętokrzyskiego na lata 2020 – 2041, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć za I półrocze 2020 roku”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała podlega przedstawieniu Sejmikowi Województwa Świętokrzyskiego i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa

Andrzej Bętkowski

Załącznik
do uchwały Nr 2673/20
Zarządu Województwa
Świętokrzyskiego
z dnia 16 września 2020 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

INFORMACJA

**O KSZTAŁTOWANIU SIĘ WIELOLETNIEJ PROGNOZY
FINANSOWEJ WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO NA
LATA 2020-2041, W TYM O PRZEBIEGU REALIZACJI
PRZEDSIĘWZIĘĆ**

ZA I PÓŁROCZE 2020 ROKU

KIELCE - WRZESIEŃ 2020

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	strona 1
II.	DOCHODY	strona 2
III.	WYDATKI	strona 17
IV.	RELACJE ORAZ WSKAŹNIKI UJĘTE W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ	strona 27
V.	PROGNOZA KWOTY DŁUGU	strona 40
VI.	ANALIZA RYZYK	strona 41

INFORMACJA

O KSZTAŁTOWANIU SIĘ WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO ZA I PÓŁROCZE 2020 ROKU

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) określa obowiązek prognozowania budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w tym Województwa, w perspektywie wieloletniej, w postaci Wieloletniej Prognozy Finansowej. Perspektywa długookresowa w zarządzaniu finansami publicznymi powinna zapewniać stabilność finansów samorządu przez stały monitoring założonych wielkości budżetowych, poziomu zadłużenia oraz ocenę postępów w realizacji przyjętych przedsięwzięć.

Wieloletnia prognoza finansowa oparta została na modelu planowania strategicznego przez koncentrację zasobów na zadaniach priorytetowych i istotnych dla kreowania polityki rozwoju Województwa. Zasady tworzenia budżetów wieloletnich zaczerpnięte zostały z doświadczeń krajów bardziej rozwiniętych przynależnych do Unii Europejskiej. Wieloletnia prognoza finansowa w obrębie danego roku budżetowego pozostaje w ścisłym związku z budżetem tradycyjnym rocznym, sporządzanym według podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów.

Wieloletnia prognoza finansowa Województwa Świętokrzyskiego przyjęta została na lata 2020 – 2041 uchwałą Nr XVII/216/19 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2019 roku. Stanowi prognozę podstawowych elementów budżetu: dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów, wyniku wraz ze źródłami finansowania deficytu lub przeznaczenia nadwyżki, poziomu długu oraz sposobu jego spłaty do 2041 roku, wskaźników zadłużenia, przyjętych do realizacji przedsięwzięć.

Właściwe wykorzystanie dokumentu w praktyce wymagało aktualizowania zawartych w niej informacji, dokonywanych stosownymi uchwałami Zarządu i Sejmiku Województwa, zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie o finansach publicznych. W trakcie pierwszego półrocza 2020 roku podjętych zostało 4 uchwały Sejmiku Województwa i 14 uchwał Zarządu Województwa zmieniających wieloletnią prognozę finansową w zakresie dochodów, wydatków, przychodów, rozchodów i przedsięwzięć.

Bieżąca analiza danych przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej pozwala na ocenę możliwości sfinansowania zadań bieżących i inwestycyjnych oraz zdolności kredytowej Województwa Świętokrzyskiego. Zachowanie spójności i ciągłości w planowaniu wieloletnim jest zadaniem niezwykle trudnym i opartym o analizę wielu różnych czynników kształtujących wielkości budżetowe, jak również innych mających wpływ na działalność województwa w długim okresie.

Proces planowania przechodzi w obligatoryjny wymóg rozliczenia wykonania założonego planu, w tym stopnia realizacji zadań w stosunku

do ustalonego zakresu rzeczowego. Obowiązek ten dotyczy również wieloletniej prognozy finansowej - zgodnie z art. 266 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych Zarząd Województwa przedstawia informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Województwa, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć za I półrocze 2020 roku.

W celu zaprezentowania kompleksowej analizy wielkości ujętych w wieloletniej prognozie finansowej porównano ich wykonanie w I półroczu na przestrzeni ostatnich pięciu lat, jak również uwzględniono wpływ wykonania budżetu 2020 roku na wartości przyjęte w WPF w odniesieniu do lat następnych.

II. DOCHODY

Źródła dochodów województwa określa ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 23 z późn. zm.).

Dochody Województwa Świętokrzyskiego, tak jak i innych jednostek samorządu terytorialnego, składają się z:

- dochodów własnych – m.in.: udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych, wpływów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych, opłat za zajęcie pasa drogowego, odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, dochodów z majątku województwa, dochodów uzyskiwanych przez podległe jednostki budżetowe, udziału procentowego w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami;
- subwencji, w tym części: oświatowej, wyrównawczej i regionalnej oraz uzupełnienia subwencji ogólnej;
- dotacji celowych: z budżetu państwa, od innych jednostek samorządu terytorialnego, wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i innych jednostek sektora finansów publicznych;
- płatności z budżetu środków europejskich.

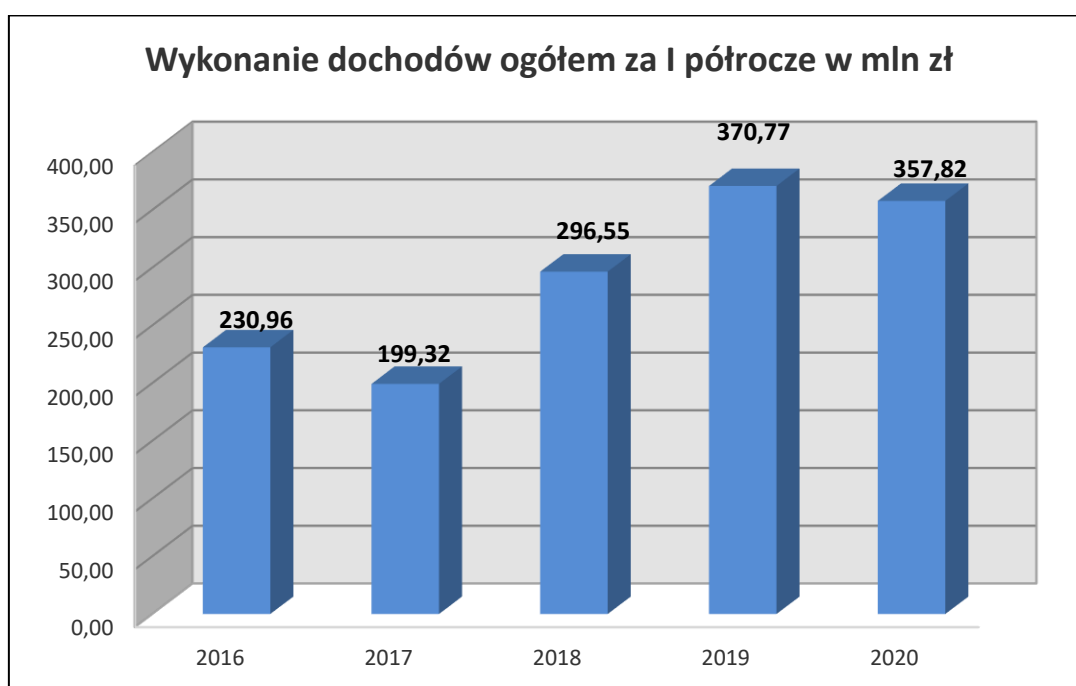
Planowane wielkości dochodów z tytułu subwencji oraz dotacji celowych z budżetu państwa określone zostały w oparciu o informacje przekazywane przez dysponentów poszczególnych części budżetowych: Ministra Inwestycji i Rozwoju, Ministra Finansów oraz Wojewodę Świętokrzyskiego.

Zestawienie osiągniętych dochodów Województwa Świętokrzyskiego uzyskanych w I półroczu 2020 roku w odniesieniu do dochodów osiągniętych w analogicznych okresach poprzednich lat stanowi odzwierciedlenie zmian zachodzących w sytuacji finansowej Województwa.

Wykonanie dochodów budżetowych w okresie I półrocza roku budżetowego

w zł

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem (Do)	230 958 110,81	199 318 589,73	296 548 279,17	370 772 127,77	357 824 281,38
Dochody bieżące (Db)	183 983 639,59	188 974 206,26	213 706 626,89	247 428 147,59	290 746 165,03
Dochody majątkowe (Dm)	46 974 471,22	10 344 383,47	82 841 652,28	123 343 980,18	67 078 116,35

Wykonanie procentowe planu dochodów budżetowych w okresie I półrocza roku budżetowego

w %

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem (Do)	40,6	29,7	41,0	50,3	52,4
Dochody bieżące (Db)	51,2	50,2	54,6	56,0	57,5
Dochody majątkowe (Dm)	22,5	3,5	24,9	41,8	38,0

Przedstawione powyżej wielkości wykonania dochodów budżetowych za I półrocze, zarówno w ujęciu wartościowym, jak i procentowym w stosunku do planu na dany rok budżetowy, na przestrzeni ostatnich lat budżetowych są znacznie zróżnicowane.

W latach 2016-2017 wykonanie dochodów było na najniższym poziomie, gdyż w latach tych dopiero rozpoczęto realizację projektów w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020. W 2018 roku nastąpił wzrost wielkości zarówno dochodów majątkowych jak i bieżących, co w dużej mierze związane było z realizacją zadań współfinansowanych ze środków europejskich. Wysokość uzyskanych dochodów budżetowych najwyższa była w 2019 roku w porównaniu z analogicznym okresem w latach 2016-2020, do czego przyczyniły się głównie wpływy z udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych, opłat za wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, Funduszu Kolejowego oraz niewykorzystanych środków przeznaczonych na realizację wydatków, które nie wygasły z upływem 2018 roku. W I półroczu 2020 roku dochody nieznacznie spadły w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, co wynikało ze znacznie niższego wykonania dochodów majątkowych.

Dochody majątkowe w I półroczu 2020 r. osiągnęły wartość w kwocie 67.078.116,35 zł, tj. o ponad 56 mln mniej od zrealizowanych dochodów tego rodzaju w analogicznym okresie roku poprzedniego i stanowiły 38,0% planu. Oznacza to osiągnięcie tych dochodów w br. znacznie poniżej 50% wskaźnika teoretycznego upływu czasu, na co głównie wpłynęło niskie wykonanie lub brak wykonania dochodów z tytułu:

- płatności z budżetu Unii Europejskiej na realizację inwestycji drogowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 - niskie wykonanie dochodów wynikało z niższego zapotrzebowania środków na wydatki, co związane było m.in. z opóźnieniem rozpoczęcia robót budowlanych spowodowanych koniecznością rozszerzenia badań archeologicznych oraz stwierdzeniem występowania gatunku ściśle chronionego, jakim jest chomik europejski, podniesienia stanu wód rzeki Wisły, a także z trwającymi końcowymi rozliczeniami finansowymi w ramach poszczególnych projektów oraz stanu zagrożenia epidemicznego w związku z pandemią COVID-19;
- dotacji celowej z budżetu państwa na realizację Działań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w zakresie środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - niskie wykonanie dochodów wynika z terminów złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność oraz trwających czynności kontrolnych na projektach;
- płatności z budżetu Unii Europejskiej na realizację przez Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach projektu „Budowa Ośrodka Edukacji Przyrodniczej na Ponidziu w m. Umianowice gm. Kije” – brak wykonania dochodów związany jest z tym, że zapłata za wykonane roboty budowlane i nadzór inwestorski przewidziana jest w II półroczu, wnioski o zaliczki zostaną złożone również w II półroczu;
- płatności z budżetu Unii Europejskiej na realizację przez Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne projektu „Informatyzacja Placówek Medycznych Województwa Świętokrzyskiego – In PlaMed WŚ” – w związku ze zmianą harmonogramu wydatki będą ponoszone w II półroczu br.;

- dotacji celowej z budżetu państwa na zadania własne, w związku z realizacją przedsięwzięć „Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 744 na odc. Tychów Stary – Starachowice wraz z budową obwodnicy m. Starachowice /Budowa przeprawy mostowej na rz. Kamiennej wraz z drogami dojazdowymi w ciągu obwodnicy Starachowic na DW744 od km ok. 35+536,68 na DW744 do km ok. 262+377,28 na DK42/” (umowa na dofinansowanie zadania została podpisana z Wojewodą Świętokrzyskim w dn. 11.05.2020 r., realizacja w II półroczu), „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 755 od DK 74 do ul. Plażowej w m. Zawichost – etap I” oraz „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 777 od DK 74 do DW 759 oraz budowa nowego odcinka DW 759 od DW 777 do granicy województwa – etap I” (umowy zostały zawarte z Wykonawcami w maju 2020 r., realizacja w II półroczu);
- płatności z budżetu Unii Europejskiej na realizację przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach projektu pn. „Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich” - w ramach zadania obecnie zawarte są dwie umowy o dofinansowanie projektów przez partnerów wiodących, tj. Gminę Michałów oraz Gminę Dwikozy. Zostały złożone wnioski o refundację poniesionych wydatków w 2019 roku, które obecnie są w trakcie oceny. Po zawarciu kolejnych umów o dofinansowanie projektów przez partnerów wiodących: Gminę Łągów, Gminę Łopuszno oraz Gminę Strawczyn możliwy będzie wpływ dochodów;
- dotacji celowej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska na realizację przez Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach przedsięwzięcia pn. „Renaturyzacja śródlądowej delty rzeki Nidy” w ramach Programu LIFE 2017 - wniosek o refundację poniesionych wydatków złożony został w czerwcu br.;
- płatności z budżetu Unii Europejskiej na realizację inwestycji drogowych w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 - brak wykonania dochodów związany był z trwającą do 29.06.2020 r. weryfikacją wniosku o płatność końcową, przewidywany wpływ refundacji w II półroczu 2020 r.;
- zwroty przez Beneficjentów dotacji w związku z realizacją przedsięwzięć w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 - uzyskanie tego rodzaju dochodów poniżej teoretycznego wskaźnika upływu czasu związane jest głównie z trwającymi postępowaniami egzekucyjnymi prowadzonymi przez komorników skarbowych bądź sądowych.

Dochody bieżące w I półroczu 2020 roku zostały wykonane na poziomie wyższym niż w latach poprzednich. Osiągnęły wskaźnik teoretycznego upływu czasu i zostały zrealizowane na poziomie 57,5%. Tak wysoki poziom dochodów bieżących był spowodowany głównie uzyskaniem wpływów przekraczających 50% planu rocznego z następujących tytułów:

- udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych,
- środków z Funduszu Kolejowego na naprawy bieżące pojazdów w ramach umowy na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,

a także na wykonanie przeglądu i naprawy P3 dla pojazdów szynowych EN81, wykonanie w 2021 r. przeglądów utrzymania P4 dla pojazdów kolejowych 34WE-001, 34WE-002, 34WE-003 oraz 34WE-004 będących własnością Województwa Świętokrzyskiego,

- uzupełnienia subwencji ogólnej z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami,
- płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz dotacji celowych z budżetu państwa na realizację Działań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w zakresie środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- wpływów z opłat za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej,
- części oświatowej subwencji ogólnej,
- środków uzyskanych przez Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne w Podzamczu z tytułu wykonania badań na obecność wirusa SARS-CoV-2.

Należy zaznaczyć, iż uzyskane środki z Funduszu Kolejowego w wysokości 17.736.663,64 zł miały wpływ na wskaźnik wykonania dochodów, ale tylko kwota 4.900.000,00 zł zostanie wydatkowana w bieżącym roku. Pozostałe środki w wysokości 12.836.663,64 zł zostaną wykorzystane w roku następnym, w związku z czym nie zostały ujęte w budżecie bieżącego roku.

Planując dochody województwa na 2020 rok dokonano ostrożnego oszacowania wpływów z udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych z uwagi na zaistniałe sytuacje dotyczące przeniesienia siedziby firm na teren innego województwa oraz włączenia podmiotu z branży energetycznej do podatkowych grup kapitałowych. Ich wykonanie w kwocie wyższej niż w ubiegłym roku spowodowało, że wskaźnik realizacji dochodów bieżących osiągnął wysoki poziom, znacznie przekraczający 50%.

Realizacja dochodów bieżących jest niezwykle istotna ze względu na kreowanie zadań i wydatków Województwa. Nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi z jednej strony stanowi źródło finansowania inwestycji, a z drugiej kształtuje możliwości zaciągania przez Województwo kredytów lub pożyczek, poprzez określenie ram finansowych ich spłaty w poszczególnych latach. W latach 2012-2015 Województwo zaciągnęło, w związku z realizacją inwestycji w zakresie budowy i przebudowy dróg oraz budową sieci szerokopasmowej, kredyt w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Wyzwania przed którymi obecnie stoi Województwo w postaci realizacji dużych projektów inwestycyjnych dotyczących głównie budowy i przebudowy dróg wojewódzkich, przebudowy budynku Teatru, budowy Ośrodka Edukacji Przyrodniczej, inwestycji w ochronie zdrowia spowodowały konieczność pozyskania środków zewnętrznych zwrotnych tj. pożyczki z Banku Rozwoju Rady Europy, która planowana jest do uruchomienia w latach 2020-2022. Spłata kredytu i pożyczki rozłożona na wiele lat uzależniona jest przede wszystkim od możliwości finansowych Województwa, tj. od osiągniętych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Z powyżej przedstawionych danych wynika, iż dochody bieżące zapewniają cykliczne wpływy do budżetu samorządowego.

Dochody majątkowe mają charakter nieregularny ze względu na fakt, iż są to środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych, których pozyskanie uzależnione

jest od wielu różnorodnych czynników, a głównie rodzaju zadań oraz możliwości zapewnienia odpowiednich środków na wkład własny do ich realizacji. Środki te stanowią jednak bardzo znaczące źródło finansowania zadań inwestycyjnych, szczególnie o dłuższej niż roczna perspektywie czasowej.

Ważnym aspektem analizy zmian zachodzących w finansach Województwa jest analiza struktury dochodów zrealizowanych w I półroczu poszczególnych lat budżetowych według źródeł ich pochodzenia.

Struktura dochodów wykonanych w I półroczu

Wyszczególnienie	Lata									
	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
Dochody ogółem	230 958 110,81	100	199 318 589,73	100	296 548 279,17	100	370 772 127,77	100	357 824 281,38	100
dotacje celowe	54 488 135,99	23,6	60 553 992,97	30,4	68 908 702,47	23,2	58 932 368,69	15,9	59 045 031,49	16,5
płatności w ramach środków europejskich oraz finansowanie programów ze śr. bezzwrotnych z UE i innych zagranicznych	37 292 532,19	16,1	11 982 103,09	6,0	83 008 427,25	28,0	113 936 031,23	30,7	66 002 863,80	18,4
udziały w podatku dochodowym	43 748 224,57	18,9	45 899 301,70	23,0	60 197 511,61	20,3	76 099 973,69	20,5	81 229 360,94	22,7
subwencja ogólna	59 227 018,00	25,6	69 910 660,00	35,1	72 334 138,00	24,4	89 221 374,00	24,1	118 350 714,00	33,1
pozostałe dochody	36 202 200,06	15,7	10 972 531,97	5,5	12 099 499,84	4,1	32 582 380,16	8,8	33 196 311,15	9,3

Prezentacja udziału wykonania poszczególnych grup dochodów w dochodach ogółem wskazuje na trwający od wielu lat brak samodzielności decydowania o sferze dochodowej Województwa, który uzależniony jest od przepisów prawa stanowionych dla całego kraju. Zdecydowana większość środków podlegała dystrybucji w formie transferów finansowych z budżetu państwa: udziały w podatkach dochodowych, dotacje celowe z budżetu państwa, subwencja ogólna oraz płatności z budżetu środków europejskich.

Wyszczególnienie	Lata								w %	
	2016		2017		2018		2019		2020	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
Transfery (PIT, CIT, dot. celowe i płatności w ramach środków europejskich i innych środków bezzwrotnych, funduszy struktur., dot. celowe z BP, subwencja ogólna)	93,33	80,09	97,14	93,87	95,62	95,04	94,19	90,78	94,63	89,93
Zwroty dotacji i płatności wraz z odsetkami	0,46	2,00	0,36	0,56	0,85	0,92	0,68	0,52	1,01	1,09
Środki pozyskane z innych źródeł	2,36	4,29	0,85	0,70	1,74	0,89	2,06	3,33	1,71	5,79
Pozostałe dochody	3,85	13,62	1,65	4,87	1,79	3,15	3,06	5,37	2,65	3,19
Ogółem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Z podanych wyżej danych dotyczących struktury wykonania dochodów za I półrocze 2020 roku można zauważyć, podobnie jak w latach ubiegłych, najwyższy udział dochodów transferowych z budżetu państwa oraz z budżetu środków europejskich.

Wyższy udział w strukturze w I półroczu 2020 roku w porównaniu do lat poprzednich, występuje w grupie środków pozyskanych z innych źródeł. W grupie tej największe dochody w I półroczu 2020 roku osiągnięto z tytułu środków z Funduszu Kolejowego w wysokości 17.736.663,64 zł na naprawy bieżące pojazdów w ramach umowy na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, a także na wykonanie przeglądu i naprawy P3 dla pojazdów szynowych EN81, wykonanie przeglądów utrzymania P4 dla pojazdów kolejowych 34WE-001, 34WE-002, 34WE-003 oraz 34WE-004 będących własnością Województwa Świętokrzyskiego (z tego środki w kwocie 4.900.000,00 zł zostaną wykorzystane w bieżącym roku, natomiast kwota 12.836.663,64 zł w roku następnym), dotacji z tytułu pomocy finansowej otrzymanej od innych jednostek samorządu terytorialnego na inwestycje drogowe, środków z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z tytułu realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy zadań określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 7).

W zakresie pozostałych dochodów wpływ na ich wysokość miały opłaty za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej, środki ze sprzedaży usług Operatorom Dostępowym Sieci Szerokopasmowej transmisji danych ethernet i dostępu do sieci internet, środki pozyskane przez Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne w Podzamczu z tytułu wykonania badań na obecność wirusa SARS-CoV-2, środki z tytułu dzierżawy 15 pojazdów szynowych spółce „POLREGIO”. W I półroczu 2020 roku udział w strukturze dochodów ogółem pozostałych dochodów jest niższy w porównaniu do analogicznego okresu lat poprzednich za wyjątkiem 2018 roku.

Niewielki udział w wykonaniu dochodów stanowią środki pochodzące ze zwrotów dotacji i płatności niewykorzystanych w terminie czy wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Główną pozycję w I półroczu 2020 roku stanowiły zwroty niewykorzystanej dotacji oraz pobranej w nadmiernej wysokości przez Europejskie Centrum Bajki w Pacanowie i Muzeum Wsi Kieleckiej, jak również niewykorzystanych przez Grantobiorców w 2019 roku płatności w ramach realizowanego projektu „Innowacyjna edukacja – nowe możliwości zawodowe” oraz zwroty przez Beneficjentów dotacji w związku z realizacją przedsięwzięć w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020.

UDZIAŁY W PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB PRAWNYCH I OD OSÓB FIZYCZNYCH

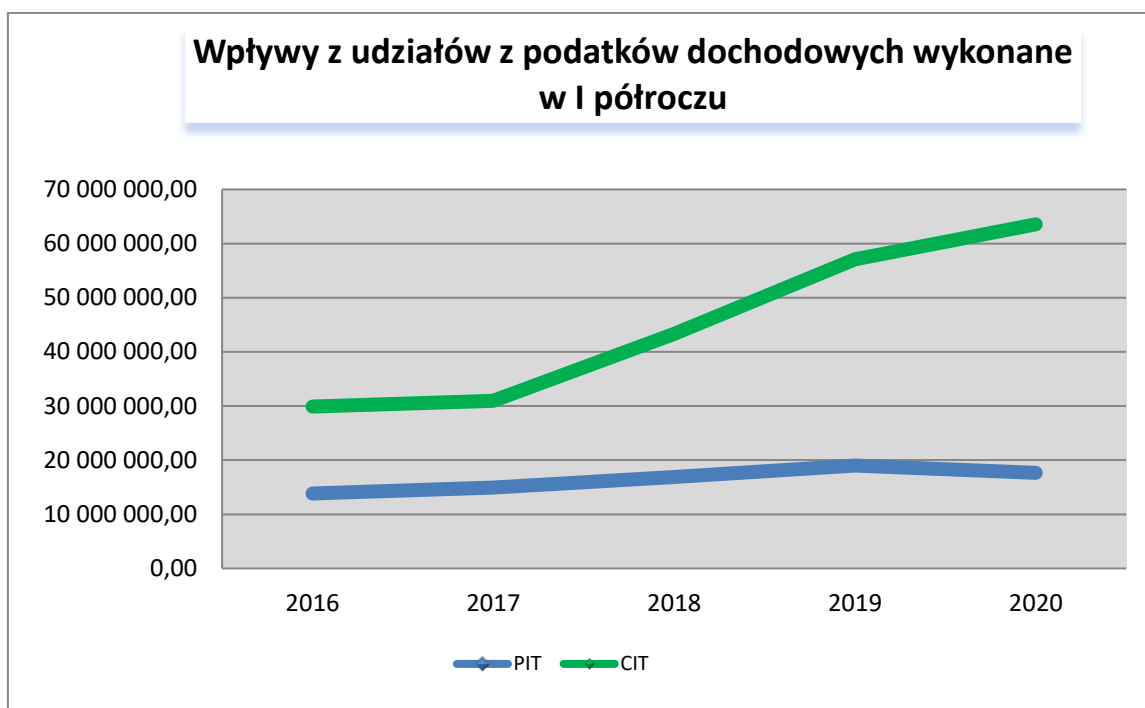
Udział Województwa we wpływach z podatku dochodowego ustalony został na poziomie:

- 1,6% wpływów z podatku od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze województwa,
- 14,75% wpływów od podatników podatku dochodowego od osób prawnych posiadających siedzibę na obszarze województwa.

Dochody z wpływów z podatków dochodowych wykonanie w I półroczu

w zł

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
od osób fizycznych PIT	13 846 565,00	14 913 893,00	16 877 117,00	19 004 637,00	17 674 448,00
od osób prawnych CIT	29 901 659,57	30 985 408,70	43 320 394,61	57 095 336,69	63 554 912,94
Ogółem	43 748 224,57	45 899 301,70	60 197 511,61	76 099 973,69	81 229 360,94

Dochody z wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskiwanych w okresie I półrocza w latach 2016-2019 miały tendencję wzrostową. Rokrocznie w omawianym okresie środki tego rodzaju rosły o ponad 1 mln zł. Ich wielkość uzależniona jest od sytuacji na rynku pracy, bowiem większa liczba osób pracujących w regionie generuje wyższe wpływy do budżetu, jak również od sytuacji płacowej pracowników. W I półroczu 2020 roku dochody z tego źródła spadły w porównaniu do analogicznego okresu 2019 roku o 7,0%. Spowodowane jest to głównie obniżeniem stawki PIT z 18% do 17%, wzrostem bezrobocia w Województwie – z 7,6% w 2019 roku do 8,6% w 2020 roku (wg danych GUS - stan na dzień 30 czerwca danego roku). Realizacja tych dochodów uzależniona jest również od zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej wywołanej zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i skutkami wywołanej tym wirusem choroby zakaźnej u ludzi, m.in. wprowadzonym lockdownem.

W odniesieniu do wpływów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych należy zauważyć, że na przestrzeni ostatnich 5 lat były znacznie zróżnicowane. W I półroczu 2020 roku zauważalny jest wzrost tych dochodów w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego o kwotę 6.459.576,25 zł, czyli o 11,31% w stosunku do roku poprzedniego. Osiągnięcie w I półroczu 2020 roku dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych w kwocie 63.554.912,94 zł, czyli na poziomie 94,0% planu, wskazuje na ich realizację na koniec roku powyżej przyjętych założeń.

Oszacowanie wielkości tych wpływów jest obecnie trudne do przewidzenia i wpływa na konieczność stałego monitorowania w stosunku do wielkości zaplanowanych, z uwagi na dużą niestabilność tego źródła dochodu Województwa.

SUBWENCJA

Subwencja wykonanie za I półrocze

w zł

Wyszczególnienie subwencji	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Oświatowa	7 556 504,00	7 237 984,00	6 412 528,00	7 782 216,00	7 643 376,00
Wyrównawcza	42 569 742,00	46 328 922,00	53 119 128,00	62 612 418,00	65 954 562,00
Regionalna	7 451 808,00	15 384 954,00	12 802 482,00	18 826 740,00	22 673 826,00
Uzupełnienie	1 648 964,00	958 800,00	0,00	0,00	22 078 950,00
Subwencja ogólna	59 227 018,00	69 910 660,00	72 334 138,00	89 221 374,00	118 350 714,00

W I półroczu 2020 roku kwota wykonania subwencji ogólnej jest wyższa o 29.129.340,00 zł w porównaniu z analogicznym okresem 2019 roku, a w odniesieniu do wartości z 2016 roku jest wyższa o 59.123.696,00 zł. Na poziom wykonania subwencji ogólnej w I półroczu 2020 roku miał wpływ środków z rezerwy subwencji ogólnej w wysokości 22.078.950,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami. W latach 2015-2019 środki tego rodzaju były przekazywane Województwu jako dotacja celowa na zadania własne.

Część wyrównawcza osiągnięta w roku bieżącym stanowi najwyższą wartość w odniesieniu do wpływów tego rodzaju uzyskanych w całym omawianym okresie. W skład części wyrównawczej subwencji wchodzi kwota podstawowa i uzupełniająca. Kwotę podstawową części wyrównawczej otrzymują województwa, w których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w województwie jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich województw, kwotę uzupełniająca natomiast te, w których liczba mieszkańców nie przekracza 3 milionów. Część wyrównawcza jest tym wyższa, im wyższe są dochody z tytułu podatku dochodowego uzyskiwane przez Państwo.

W I półroczu 2020 roku wzrosła również część regionalna, która wynika z podziału na poszczególne województwa środków wpłaconych do budżetu państwa przez województwa osiągające wysokie dochody podatkowe.

Część oświatowa subwencji ogólnej w roku 2020 zmniejszyła się o 138.840,00 zł w porównaniu z rokiem poprzednim. Została określona na podstawie danych zgromadzonych w zmodernizowanym systemie informacji oświatowej wg stanu na dzień 30 września 2019 r.

Wielkość dochodów z tytułu subwencji ogólnej, w szczególności części wyrównawczej i regionalnej ma duże znaczenie dla finansów województwa. Są to bowiem dochody, które nie mają określonego przeznaczenia, natomiast mają wpływ na wielkość osiąganą przez województwo nadwyżki operacyjnej.

DOTACJE CELOWE
(z wyłączeniem dotacji na realizację programów współfinansowanych ze środków europejskich)

w zł

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
I. Dotacje celowe z budżetu państwa	19 651 399,35	27 790 843,93	25 295 178,75	24 746 637,68	15 163 951,96
1) z zakresu administracji rządowej	18 751 796,69	18 502 337,48	15 741 178,75	15 494 987,44	13 318 233,30
bieżące (§ 2210, § 2380)	18 146 305,48	18 097 337,48	15 741 178,75	15 494 987,44	12 517 713,30
majątkowe (§ 6510)	605 491,21	405 000,00	0,00	0,00	800 520,00
2) porozumienia z organami administracji rządowej (§ 2220)	0,00	0,00	0,00	0,00	295 324,00
3) własne	899 602,66	9 288 506,45	9 554 000,00	9 251 650,24	1 550 394,66
bieżące (§ 2230)	759 602,66	9 148 506,45	9 414 000,00	9 156 850,24	850 394,00
majątkowe (§ 6530)	140 000,00	140 000,00	140 000,00	94 800,00	700 000,66
II. Dotacje celowe na podstawie porozumień j.s.t.	552 000,00	894 660,00	2 267 563,48	1 237 516,20	2 252 700,00
bieżące (§ 2330, § 2710)	22 000,00	168 500,00	87 000,00	9 000,00	320 000,00
majątkowe (§ 6300, § 6630, 6619)	530 000,00	726 160,00	2 180 563,48	1 228 516,20	1 932 700,00
III. Dotacje celowe z funduszy celowych	9 215 413,08	356 902,06	347 286,91	353 710,04	572 699,03
bieżące (§ 2440)	9 215 413,08*	356 902,06	347 286,91	353 710,04	572 699,03
Ogółem dotacje celowe (I + II + III)	29 418 812,43	29 042 405,99	27 910 029,14	26 337 863,92	17 989 350,99

*w tym na przeglądy taboru kolejowego stanowiącego własność Województwa

Dotacje celowe z budżetu państwa przekazywane są w wielkościach i terminach wskazanych przez Wojewodę Świętokrzyskiego jako dysponenta środków z budżetu państwa, uzależnionych od stopnia realizacji zadań. Obejmują głównie zadania z zakresu transportu (na dopłaty do pasażerskich przewozów autobusowych z tytułu stosowania obowiązkowych ustawowych ulg).

Dochody z tytułu dotacji na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone województwu ustawami w latach 2018-2020 zostały zrealizowane na niższym poziomie w porównaniu z latami 2016-2017. Zmniejszenie dochodów wynika przede wszystkim ze zmiany przepisów dotyczących zadań w zakresie budowy i utrzymania melioracji wodnych i wód istotnych dla zachowania stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa oraz koordynacji świadczeń rodzinnych i wychowawczych. Z uwagi na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.), zadania związane z gospodarką wodną realizuje Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Podobnie zadania w zakresie koordynacji świadczeń rodzinnych i wychowawczych, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz.U. z 2017 r. poz. 1428), od 1 stycznia 2018 r. realizowane są przez Wojewodę.

Środki z tytułu dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej na finansowanie zadań w I półroczu 2020 roku osiągnęły niższy poziom niż w analogicznym okresie 2018 i 2019 roku. Wynikało to m.in. z ogłoszenia na terenie kraju stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i wprowadzenia zdalnego nauczania, co przełożyło się na mniejsze zapotrzebowanie na dotacje w związku z mniejszą ilością rozliczanych biletów przez przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie.

W I półroczu 2020 roku wpłynęły dochody z tytułu dotacji celowych realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej przeznaczone na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach w celu realizacji zadań doradcy metodycznego.

Dochody z tytułu dotacji celowych na zadania własne w I półroczu 2020 r. zostały zrealizowane na najniższym poziomie od 2017 roku. Wynikało to głównie z wpływu dochodów w latach 2016-2019 z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa na zadania własne w zakresie remontów, utrzymania dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami. W 2020 roku zastąpiono dotychczasową rezerwę celową z budżetu państwa przeznaczoną na dotacje dla województw na określone powyżej cele - rezerwą subwencji ogólnej, co zostało wskazane przy opisie wpływów z subwencji.

Dotacje celowe z budżetu państwa są źródłem, co do którego występuje całkowite uzależnienie od budżetu państwa. Informacje o ich wielkości odnoszą się jedynie do roku budżetowego, co stwarza sytuację, w której utrudnione jest prognozowanie wielkości tego rodzaju dochodów w kontekście wieloletnim.

Dochody z tytułu dotacji celowych realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w latach 2016-2020 przeznaczone były głównie na realizację inwestycji drogowych. W I półroczu 2020 roku pomoc finansową od gmin i powiatów na realizację zadań w tym zakresie otrzymano w kwocie 1.765.320,00 zł (plan 3.880.216,00 zł). Dotacje celowe na realizację projektu pn. „Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach na podstawie zawartych umów partnerskich otrzymano z Gmin w kwocie 167.380,00 zł (plan w kwocie 350.825,00 zł).

Poza dotacjami celowymi z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego Województwo uzyskało je również z funduszy celowych. Znaczne zmniejszenie dochodów z tego tytułu w latach 2017-2020 w porównaniu do analogicznego okresu I półrocza 2016 roku wynika z tego, iż w 2016 roku wykazano w tej grupie otrzymane środki z Funduszu Kolejowego (8.869.103,48 zł) na przeprowadzenie przeglądów P4 dla pojazdów szynowych (w latach 2018-2020 Województwo Świętokrzyskie uzyskało środki z Funduszu Kolejowego na zadania bieżące i inwestycyjne tj. wykonanie przeglądu, zakup lub modernizację pojazdów kolejowych, które zostały wykazane w grupie pozostałych dochodów). Kwota około 350 tys. zł w latach 2016-2019 i kwota 572 tys. zł w I półroczu 2020 roku

dotyczy środków z tytułu refundacji kosztów obsługi Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

PŁATNOŚCI W RAMACH BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH, ŚRODKI Z INNYCH ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH ORAZ DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA NA WSPÓLFINANSOWANIE KRAJOWE LUB POMOC TECHNICZNA

System płatności środków europejskich wprowadzony od 2010 roku ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) ustalił zasady, w wyniku których w dochodach województwa ujęte są jedynie środki europejskie w części stanowiącej finansowanie projektów własnych województwa oraz dotacja na współfinansowanie krajowe projektów. Środki europejskie na rzecz pozostałych beneficjentów niezaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych jednostek samorządu terytorialnego nie są transferowane przez budżet województwa.

W latach 2018-2019 widoczne jest zintensyfikowanie działań związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020, co skutkowało zwiększonymi wpływami z tego tytułu.

Płatności w ramach środków europejskich i współfinansowanie z budżetu państwa oraz inne środki zagraniczne

w zł

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
1) Płatności w ramach środków europejskich	37 114 265,69	11 208 471,23	82 972 988,02	113 787 801,46	66 000 967,80
bieżące (§ 2007, § 2057)	2 154 155,25	4 536 207,08	10 619 494,75	9 722 891,88	19 350 289,38
majątkowe (§ 6207, § 6257)	34 960 110,44	6 672 264,15	72 353 493,27	104 064 909,58	46 650 678,42
2) Dotacje celowe na współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności	10 490 059,09	15 699 577,13	24 752 767,18	15 774 582,53	25 561 162,93
bieżące (§ 2009, §2059)	6 311 151,75	14 639 577,13	17 169 219,18	8 928 137,53	11 558 493,93
majątkowe (§ 6209, § 6259)	4 178 907,34	1 060 000,00	7 583 548,00	6 846 445,00	14 002 669,00
3) Dotacje celowe w ramach programów i projektów finansowanych ze środków z funduszy strukturalnych	14 579 264,47	15 812 009,85	16 245 906,15	16 819 922,24	15 494 517,57
bieżące (§ 2008, § 2058)	14 238 889,47	15 591 009,85	15 866 324,15	16 230 459,42	15 375 517,57
majątkowe (§ 6208, § 6258)	340 375,00	221 000,00	379 582,00	589 462,82	119 000,00
5) Finansowanie programów ze środków bezwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej	178 266,50	773 631,86	35 439,23	148 229,77	1 896,00
bieżące (§ 2001, § 2051)	0,00	0,00	35 439,23	148 229,77	1 896,00
bieżące (§ 2003, § 2705, §2707)	178 266,50	773 631,86	0,00	0,00	0,00

Niższe wykonanie dochodów w zakresie płatności w ramach środków europejskich w I półroczu 2020 roku w porównaniu z latami poprzednimi jest związane z niższym wpływem dochodów majątkowych. Wynikało to głównie z niższego planu dochodów majątkowych w zakresie płatności w ramach środków europejskich. W porównaniu do roku poprzedniego plan w 2020 roku wynosił około 127 mln zł, natomiast w 2019 roku był dwukrotnie większy, tj. około 249 mln zł. Związane to było z zakończeniem realizacji wielu zadań w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020. Niskie wykonanie dochodów w tej grupie wynikało z braku wpływu środków przeznaczonych na realizację inwestycji drogowych w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 (w związku z trwającą do 29.06.2020 r. weryfikacją wniosku o płatność końcową, przewidywany wpływ refundacji nastąpi w II półroczu 2020 r.), a także płatności na realizację projektów własnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 pn. „Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich” (wykonanie poniżej planu wynika z tego, iż zawarte zostały dwie umowy o dofinansowanie projektów przez partnerów wiodących, planowane jest zawarcie trzech kolejnych, po czym ma nastąpić wpływ środków) oraz „Budowa Ośrodka Edukacji Przyrodniczej na Ponidziu w m. Umianowice gm. Kije” (płatności za wykonane roboty budowlane i nadzór inwestorski oraz wnioski o zaliczki przewidziane są na II półrocze).

W porównaniu z rokiem poprzednim, wpływ dotacji celowych z budżetu państwa na współfinansowanie krajowe projektów w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 wykazuje tendencję wzrostową. Wynika to głównie z większego wykonania dochodów (powyżej 50%) na realizację projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPOWŚ na lata 2014-2020 oraz refundacji poniesionych wydatków na realizację inwestycji drogowych w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020.

W I półroczu 2020 roku nastąpił spadek finansowania programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej. W ramach tego źródła uzyskano dochody w wysokości 1.896,00 zł na realizację projektu pn. „Akademia Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych” (100% planu). Nie wpłynęły środki z tytułu refundacji wydatków poniesionych w latach poprzednich na realizację projektów pn.: „ENERSELVES” oraz „RESINDUSTRY” w ramach INTERREG EUROPA. Dochody będą zrealizowane w II półroczu, co wynika z procedury certyfikacji i refundacyjnego charakteru finansowania poniesionych wydatków. W latach poprzednich dochody z tego źródła dotyczyły głównie realizacji zakończonego w 2017 roku projektu pn. „Góry Świętokrzyskie naszą przyszłością - program wykorzystania potencjału regionu dla jego aktywizacji”.

Wykonanie dochodów z tytułu płatności z budżetu środków europejskich, jak również części dochodów z tytułu dotacji z budżetu państwa uzależniona jest od faktycznej realizacji zadań i poniesionych przez Województwo wydatków. Płatności przekazywane są na wniosek beneficjentów realizujących projekty według określonego harmonogramu rzeczowo-finansowego. W I półroczu 2020 r. na poziom wykonania dochodów miało wpływ przesunięcie terminów konkursów na realizację projektów, a także realizacji zadań w związku z panującym w kraju stanem epidemii, związanej z rozprzestrzenianiem się COVID-19.

POZOSTAŁE DOCHODY

Wyszczególnienie	Lata									
	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
Dochody ogółem	230 958 110,81	100,0	199 318 589,73	100,0	296 548 279,17	100,0	370 772 127,77	100,0	357 824 281,38	100,0
Pozostałe dochody	36 202 200,06	15,7	10 972 531,97	5,5	12 099 499,84	4,1	32 582 380,16	8,8	33 196 311,15	9,3
w tym:										
wpływy z opłat	3 427 748,97	1,5	3 159 364,50	1,6	3 253 751,08	1,1	3 071 407,14	0,8	3 639 319,23	1,0
odsetki od środków na rachunku bankowym i od lokat	1 138 333,25	0,5	1 506 699,03	0,8	1 491 763,46	0,5	1 589 919,12	0,4	894 264,54	0,2
zwroty dotacji wraz z odsetkami od beneficjentów środków europejskich oraz pozostałe dochody związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków europejskich	4 512 466,73	2,0	792 303,14	0,4	1 390 410,05	0,5	1 651 958,12	0,4	3 893 688,83	1,1
środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych (w tym środki Funduszu Kolejowego)	137 022,34	0,1	151 779,50	0,1	15 717,36	0,0	10 575 435,40	2,9	17 826 663,64	5,0
wpłata niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	269 878,78	0,1	52 344,50	0,0	152 694,22	0,1	2 373 095,61	0,6	32 542,97	0,0
zwiększenie dofinansowania na realizację projektu POIiŚ	10 635 504,50	4,6	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
wpływy ze zwrotu podatku VAT dot. projektów współfinansowanych ze środków unijnych	12 388 036,00	5,4	0,00	0,0	0,00	0,0	8 298 400,00	2,2	0,00	0,0
wpływy z najmu i dzierżawy	1 243 824,12	0,5	2 534 915,61	1,3	1 157 133,45	0,4	1 940 464,85	0,5	2 359 648,25	0,7
wpływy z usług	613 647,08	0,3	1 640 595,72	0,8	2 130 452,76	0,7	2 232 281,95	0,6	3 556 947,33	1,0

W tej kategorii występowały dochody określone na podstawie umów cywilnoprawnych, m.in. dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych j.s.t. lub w oparciu o odrębne od ustawy o finansach publicznych przepisy prawne np. związane z gromadzeniem wpływów z opłat.

Wykonanie dochodów pozostałych za I półrocze 2020 roku w kwocie 33.196.311,15 zł w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego jest wyższe o 613.930,99 zł. Wpływy tego rodzaju zrealizowane zostały w 108,3%, podczas gdy w ubiegłym roku w okresie I półrocza zostały wykonane na poziomie 84,1%. Wielkość uzyskanych dochodów w tej grupie spowodowana była wykonaniem środków z Funduszu Kolejowego, wpływów związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków europejskich oraz z tytułu usług, najmu i dzierżawy składników majątkowych.

Znaczny udział w wykonaniu dochodów pozostałych w I półroczu 2020 roku stanowią wpływy z różnych opłat (m.in. z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, wpłat za emisję zanieczyszczeń i opłat za korzystanie ze środowiska oraz za usunięcie drzew lub krzewów, za zajęcie pasa drogowego i umieszczanie reklam w pasie drogowym, za wydanie zezwoleń na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu) oraz odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Należy podkreślić, że dotychczas były one stabilnym źródłem dochodów Województwa w większości odpornym na uwarunkowania gospodarcze, choć stosunkowo o niewielkiej wartości.

Na wykonanie w tej grupie wpływ miały również dochody z tytułu zwrotu środków europejskich oraz dotacji wraz z odsetkami od beneficjentów w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 i Regionalnego

Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020. Jednak wielkość tego rodzaju środków uzależniona jest przede wszystkim od stwierdzonych nieprawidłowości w ramach realizowanych przez beneficjentów projektów. Co oznacza, że są to dochody znacznie zróżnicowane w czasie, a jednocześnie bardzo trudne w realizacji. Ponadto w większości, uzyskane w ramach zwrotów środki nie mogą być wykorzystane przez Województwo na realizację zadań, gdyż podlegają transferowi na rzecz budżetu państwa lub budżetu środków europejskich.

W I półroczu 2020 roku zwiększyły się wpływy z usług w porównaniu do roku poprzedniego i są na najwyższym poziomie ze wszystkich lat w omawianym okresie. Są to głównie:

- 1) wpływy ze sprzedaży usług hurtowych Operatorom Dostępowym Sieci Szerokopasmowej, a w szczególności transmisji danych ethernet i dostępu do sieci internet w związku z realizacją przedsięwzięcia pn. „Operowanie i utrzymanie sieci szerokopasmowej Województwa Świętokrzyskiego”,
- 2) środki pozyskane przez Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne w Podzamczu z tytułu wykonania badań na obecność wirusa SARS-CoV-2,
- 3) wpływy z tytułu wykonywania prac scaleniowych wynikające z zawartych porozumień między Województwem Świętokrzyskim - Świętokrzyskim Biurem Geodezji w Kielcach a Powiatami: Jędrzejowskim (obręb Grudziny) i Włoszczowskim (obręb Bichniów),
- 4) opłaty za kursy w Kielcach, za noclegi, wyżywienie w Centrum Edukacji w Wólce Milanowskiej realizowane przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach.

Zanotowano również wzrost wpływów z najmu i dzierżawy w I półroczu 2020 roku w porównaniu z I półroczem 2019 roku, co dotyczyło głównie środków z tytułu dzierżawy elementów infrastruktury technicznej Sieci Szerokopasmowej (ciemnych włókien, kanalizacji kablowej i kolokacji) w ramach przedsięwzięcia wieloletniego pn. „Operowanie i utrzymanie sieci szerokopasmowej Województwa Świętokrzyskiego”. Uzyskano również wpływy z dzierżawy 15 pojazdów szynowych spółce „POLREGIO”, a także z wynajmu pomieszczeń w hali produkcyjno-laboratoryjnej i Dworze /Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym/ przez Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne.

III. WYDATKI

Realizacja wydatków budżetowych w latach 2016-2019 wykazywała tendencję wzrostową, natomiast zmniejszyła się w roku 2020. Najwyższe wydatki budżetowe ostatnich 4 lat i roku bieżącego w okresie I półrocza zostały wykonane w 2019 roku, co było związane z wyższą niż w latach poprzednich realizacją zarówno wydatków bieżących jak i wydatków majątkowych. Natomiast najniższe wydatki budżetowe zostały zrealizowane w 2016 roku.

Wykonanie wydatków za I półrocze

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki bieżące (Wb)	130 388 560,21	151 391 962,32	159 220 325,18	180 490 515,13	162 846 451,52
Wydatki majątkowe (Wm)	29 511 777,75	22 914 486,16	109 930 088,22	121 187 019,97	101 768 696,92
Wydatki ogółem (Wo)	159 900 337,96	174 306 448,48	269 150 413,40	301 677 535,10	264 615 148,44

Procentowe wykonanie wydatków w stosunku do planu za I półrocze

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki bieżące (Wb)	40,06%	44,06%	45,99%	47,02%	37,68%
Wydatki majątkowe (Wm)	10,21%	6,29%	22,09%	24,42%	26,66%
Wydatki ogółem (Wo)	26,01%	24,62%	31,90%	34,28%	32,51%

Rozpatrując wykonanie wydatków budżetowych w okresie I półrocza najwyższą realizację planu obserwuje się w 2019 roku. Dotyczyło to wydatków ogółem, wydatków bieżących a także wydatków majątkowych. Wysokość ich wykonania związana była głównie z realizacją projektów współfinansowanych ze środków europejskich w ramach perspektywy finansowej na lata 2014–2020. Należy jednak podkreślić, że realizacja wydatków majątkowych w I półroczu zawsze kształtuje się na znacznie niższym poziomie niż wydatków bieżących. Wynika to ze specyfiki dokonywania wydatków majątkowych, których realizacja następuje po wykonaniu rzeczowym zadań.

W I półroczu w odniesieniu do zadań inwestycyjnych rocznych następuje przygotowanie dokumentacji oraz przeprowadzenie procedur w sprawie zamówienia publicznego, natomiast rzeczowe ich wykonanie i płatności dokonywane są zazwyczaj w III i IV kwartale. W odniesieniu do zadań wieloletnich kontynuowanych należy wskazać, że roboty budowlane w większości przypadków rozpoczynane są w II kwartale roku budżetowego, w związku z czym fakturowanie za zrealizowane prace, jak również płatności są dokonywane w trakcie II półrocza. Natomiast realizacja zadań nowych uzależniona jest od wielu czynników, m.in. uzyskania decyzji środowiskowych, przygotowania dokumentacji technicznej, uzyskania wszelkich wymaganych decyzji i pozwoleń, zezwoleń np. ZRID.

Najniższe wykonanie wydatków majątkowych w rozpatrywanym przedziale czasowym /lata 2016–2020/ zrealizowano w I półroczu 2017 roku (na poziomie 6,29%). Na niskie wykonanie tych wydatków duży wpływ miał stopień realizacji inwestycji drogowych, głównie współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020, Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014–2020, jak również brak wykonania wydatków w związku z realizacją w tamtym okresie zadania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej pn. „Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły - Ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza” /w I półroczu

2017 roku przeprowadzone były międzynarodowe postępowania przetargowe, zgodnie z wytycznymi Banku Światowego; umowy z wybranymi oferentami zawarto w lipcu (nadzór) i sierpniu 2017 roku (roboty budowlane) – zadanie od 2018 roku realizowane jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne – Wody Polskie/.

Najwyższa procentowa realizacja wydatków majątkowych przypada na rok 2020 (na poziomie 26,66%), pomimo faktu wykonania ich w wielkościach niższych niż w roku 2019 i 2018. Głównym czynnikiem wpływającym na wysokość wykonania planu był stopień realizacji inwestycji drogowych, w szczególności współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020,

Większość inwestycji w zakresie dróg w ramach RPOWŚ na lata 2014–2020 (wykonanie w I półroczu 2020 roku 33,57% w stosunku do planu) rozpoczęła się w I półroczu 2017 roku po zawarciu w 2016 roku preumów dotyczących przygotowania projektów pozakonkursowych, natomiast w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014–2020 (wykonanie w I półroczu 2020 roku 8,58% w stosunku do planu) rozpoczęły się po zawarciu umów z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, co miało miejsce w I półroczu 2017 roku – dla dwóch inwestycji, oraz w III kwartale 2017 roku dla kolejnej – trzeciej. Na stan realizacji zadań drogowych miały wpływ m.in. panujące warunki atmosferyczne od stycznia do kwietnia każdego roku nazywane okresem „martwym” w wykonywaniu robót drogowych, intensywne i długotrwałe opady deszczu w maju 2019 roku, wstrzymanie robót z uwagi na badania archeologiczne, stwierdzenie występowania gatunku chronionego, opóźnienia w uzyskaniu decyzji środowiskowych, decyzji ZRiD. Na przestrzeni lat 2019-2020 w ramach RPOWŚ zakończono realizację 5 projektów. W przypadku dwóch przedsięwzięć zakończonych w 2019 roku, w I półroczu 2020 roku dokonywano jedynie wypłat odszkodowań na przejęte grunty.

W okresie pierwszego półrocza 2020 realizowane były również wypłaty odszkodowań za przejęte pod drogi grunty w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014–2020 w ramach dwóch przedsięwzięć zakończonych w 2019 r. Trzecie zadanie w ramach tego programu, zostało zakończone i znajduje się w trakcie rozliczenia.

Realizacja wydatków bieżących w latach 2016–2019 w okresie I półrocza kształtowała się na poziomie od 40,06% do 47,02%. W I półroczu 2020 r. wydatki bieżące zrealizowane zostały na poziomie 37,68% w stosunku do planu. Na takie wykonanie wpłynęły powszechne ograniczenia wprowadzone ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od 20 marca 2020 r. do odwołania stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-COV-2. Funkcjonowanie jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za prowadzenie działań wynikających zarówno z przepisów prawa, jak również uchwały budżetowej odbywa się nieprzerwanie. To powoduje, że realizacja planu tego rodzaju wydatków zbliżona jest do teoretycznego wskaźnika upływu czasu tj. 50% planu. W stosunku do zadań o charakterze majątkowym nie można zastosować tej samej reguły. Ich realizacja uzależniona jest od procedur określonych przepisami prawa m.in. Prawa zamówień publicznych, jak również możliwości rzeczowego wykonania robót budowlanych, co wpływa na termin dokonywania płatności w trakcie roku budżetowego. Wydatki

bieżące charakteryzują się tym, że dokonywane są w większości sukcesywnie w odniesieniu do upływu czasu (z wyjątkiem sytuacji wyjątkowych), natomiast wydatki majątkowe ponoszone są po zrealizowaniu rzeczowym zadań tj. zazwyczaj w drugiej połowie roku.

Wykonanie wydatków bieżących za I półrocze

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki bieżące	130 388 560,21	151 391 962,32	159 220 325,18	180 490 515,13	162 846 451,52
Wydatki statutowe	21 056 088,63	22 108 337,85	20 025 324,76	46 583 769,62	22 617 421,43
Wydatki na wynagrodzenia i pochodne	39 573 171,22	40 404 643,61	39 836 123,90	39 151 557,95	41 800 139,70
Dotacje na zadania bieżące	48 383 928,40	53 448 587,34	54 810 803,52	58 438 500,09	57 495 281,14
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	593 124,80	603 302,26	538 603,09	835 767,36	1 060 261,22
Wydatki na zadania współfinansowane ze środków europejskich i innych środków zagranicznych	19 031 820,39	32 264 086,36	40 244 178,48	33 092 569,85	37 100 844,39
Obsługa długu	1 667 394,99	1 855 972,83	1 942 098,96	1 788 244,14	1 484 140,16
Wydatki na poręczenia i gwarancje	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki, w tym zwroty dotacji wraz z odsetkami	83 031,78	707 031,96	1 823 192,47	600 106,12	1 288 363,48

Procentowe wykonanie wydatków bieżących w stosunku do planu za I półrocze

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki bieżące	40,06%	44,06%	45,99%	47,02%	37,68%
Wydatki statutowe	27,02%	32,79%	34,61%	52,75%	31,67%
Wydatki na wynagrodzenia i pochodne	51,53%	49,49%	50,50%	48,60%	50,35%
Dotacje na zadania bieżące	51,42%	50,87%	50,79%	52,07%	48,12%
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	42,47%	37,79%	34,77%	43,34%	45,70%
Wydatki na zadania współfinansowane ze środków europejskich	29,38%	41,73%	45,03%	35,99%	25,71%
Obsługa długu	19,77%	21,68%	30,56%	29,12%	18,96%
Wydatki na poręczenia i gwarancje	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostałe wydatki, w tym zwroty dotacji wraz z odsetkami	15,56%	41,35%	42,87%	21,73%	33,92%

Wydatki bieżące zrealizowane w I półroczu 2020 roku stanowią wyższą kwotę w porównaniu do analogicznego okresu lat 2016-2018, ale niższą

w porównaniu do roku 2019. Na wielkość wykonania wydatków bieżących w I półroczu lat 2016-2020 wpływ miały przede wszystkim dotacje udzielane innym podmiotom, w szczególności w zakresie przewozów pasażerskich autobusowych i kolejowych oraz dotacje dla instytucji kultury.

Niższe wykonanie wydatków bieżących w pierwszym półroczu 2020 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2019 roku (o 17.644.063,61 zł) jest związane głównie z realizacją zadań statutowych. W omawianym okresie 2016 – 2020 osiągnęły one największą wartość kwotową w roku 2019 tj. 46.583.769,62 zł i w ujęciu procentowym w stosunku do przyjętych założeń 52,75%. Znaczący, występujący wyłącznie w 2019 roku, wzrost wydatków statutowych był głównie spowodowany wypłatą środków na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dn. 17.04.2019 r. sygn. akt I AGa 305/18 oraz na podstawie ugody dot. um. 6/46/2/AW/2017 (DW766 obw. Pińczowa) w łącznej kwocie 11.643.887,50 zł, odsetek od należności wypłaconych w związku z wyrokami sądowymi sygn. akt: I AGa 305/18, V GC 2047/14, VII GA 107/19, VII GC 275/14, VII GC 137/15 w łącznej kwocie 4.709.437,90 zł, a także środkami na pokrycie ujemnego wyniku finansowego Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach w kwocie 9.449.869 zł. Niższe wykonanie w 2020 roku związane jest przede wszystkim z niższymi wydatkami na zimowe utrzymanie dróg w związku z korzystnymi warunkami atmosferycznymi w I kwartale oraz zaplanowanymi remontami na drogach wojewódzkich, których realizacja zgodnie z harmonogramami przewidziana jest na II półrocze.

Największe wykonanie w wartościach bezwzględnych w zakresie wydatków bieżących w ostatnich pięciu latach w okresie I półrocza dotyczyło wydatków z tytułu dotacji udzielanych z budżetu województwa z wyłączeniem udzielanych w ramach programów operacyjnych. W latach 2016-2019 wydatki tego rodzaju w okresie od 1.01 do 30.06 były realizowane zawsze na poziomie powyżej 50%. Jest to spowodowane głównie wysokim wykonaniem wydatków z tytułu dotacji podmiotowych dla instytucji kultury na prowadzenie działalności kulturalnej i utrzymanie obiektów, w których ta działalność jest prowadzona, dla przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie w związku ze stosowaniem ulg w przewozach pasażerskich oraz na świadczenie usług publicznych w zakresie wykonywania wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich. Wykonanie wydatków z tego tytułu w 2020 roku na poziomie niższym (tj. 48,12%) niż w latach ubiegłych wynika głównie z przedstawianych przez przewoźników wniosków o zwrot ulg ustawowych. Były one niższe niż zakładano z uwagi na wprowadzenie zdalnego nauczania w związku z ogłoszeniem na terenie kraju epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2, co przełożyło się na mniejszą ilość wniosków od przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie o dopłaty do biletów ulgowych z tytułu utraconych przychodów.

Wysoki procentowy poziom wykonania w stosunku do założonego planu we wszystkich latach dotyczy również wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane (pomimo widocznego w latach 2018-2019 spadku kwoty wynagrodzeń). Jest to związane z faktem, że wydatki te ponoszone są w podobnym zakresie przez cały rok. Zwiększona w 2020 roku w stosunku do lat poprzednich kwota wynagrodzeń związana była z regulacjami płac, w tym związanymi

z podniesieniem kwoty najniższego wynagrodzenia, licznymi odprawami emerytalnymi i nagrodami jubileuszowymi. Systematycznie poszczególne jednostki organizacyjne realizują zadania województwa z tytułu działalności: administracyjnej, oświatowej, zapobiegania bezrobociu, w zakresie budowy, remontów, utrzymania dróg wojewódzkich czy zarządzania tymi drogami, itp.

Wydatki na projekty współfinansowane ze środków europejskich oraz zadania w zakresie pomocy technicznej w latach 2016-2020 kształtowały się na różnym poziomie. Najniższe wydatki w tym zakresie, na poziomie 25,71% zrealizowane zostały w 2020 roku, głównie z powodu trudności w realizacji projektów:

- „*Popytowy System Innowacji – rozwój MŚP w regionie świętokrzyskim poprzez profesjonalne usługi doradcze*” (wykonanie 1.524.509,76 zł z planowanych 20.344.808 zł), tj. przesunięciami środków w harmonogramach wypłaty transz dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w związku z sytuacją epidemiologiczną;
- „*Świętokrzyskie - hard to pronounce, easy to do business in*” – (wykonanie 371.249,22 zł z planowanych 6.519.197,00 zł) - z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 i rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 realizacja części zdań, nie była możliwa, w związku z czym większość wydarzeń, została przesunięta z I kwartału br. na okres późniejszy,
- „*Bezpieczna Przyszłość*” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 związanego z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID-19, którego realizacja zgodnie z harmonogramem projektu, planowana jest na II półrocze 2020 r. – (wykonanie 0,00 zł z planowanych 20.685.695,00 zł).

Najwyższe procentowe wykonanie wydatków w tej grupie na poziomie 45,03% zrealizowane zostało w 2018 roku. Podobnie największe kwotowe wykonanie tego rodzaju wydatków w I półroczu wystąpiło w roku 2018 w kwocie 40.244.178,48 zł i wynikało m.in. z kontynuacji realizacji przedsięwzięć w ramach RPO WŚ na lata 2014-2020, w tym projektu pn. „Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo” wykonanie 2.454.938,23 zł, realizacji nowych przedsięwzięć pn. „*Świętokrzyski program stypendialny dla uczniów gimnazjów i liceów ogólnokształcących*” – wykonanie 1.121.311,72 zł, „*Świętokrzyski program stypendialny dla uczniów szkół zawodowych*” – wykonanie 1.383.232,19 zł.

Na niższe wykonanie w I półroczu 2020 r. miały wpływ także takie czynniki jak: oszczędności powstałe po przeprowadzonych postępowaniach wyłaniających wykonawców poszczególnych działań projektowych, przesunięcia harmonogramów realizacji projektów oraz zwroty niewydatkowanych środków na zakończenie realizacji projektów.

W zakresie wydatków bieżących związanych z obsługą długu publicznego województwa najwyższe wykonanie w latach 2016 – 2020 zanotowano w roku 2018 w ujęciu finansowym jak i procentowym, co wynikało z dokonanej rewizji finansowej. Wydatki z tytułu odsetek od kredytu zaciągniętego przez województwo zostały zrealizowane w latach 2016 - 2020 r. na poziomie niższym niż planowany, głównie z powodu niskiej wartości WIBOR.

Planowane w latach 2016-2017 wydatki na pokrycie potencjalnych spłat rat poręczanego kredytu zaciągniętego przez Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach, nie zostały zrealizowane, ponieważ nie było konieczności spłaty

zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, którego poręczycielem było Województwo Świętokrzyskie. Szpital samodzielnie regulował przypadające do spłaty raty kapitałowe i odsetkowe od zaciągniętego kredytu. Od roku 2018 Województwo nie posiada żadnych umów w zakresie poręczeń zobowiązań zaciągniętych przez inne podmioty.

Wykonanie wydatków majątkowych za I półrocze

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06.				
	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki majątkowe ogółem	29 511 777,75	22 914 486,16	109 930 088,22	121 187 019,97	101 768 696,92
Wydatki na zadania realizowane przez UMWS i wojewódzkie jednostki budżetowe ze środków krajowych	13 043 900,64	8 685 121,67	6 208 430,88	4 016 100,76	8 642 613,69
Wydatki na projekty własne z udziałem środków UE (bez dotacji dla beneficjentów i grantobiorców)	3 530 560,85	11 812 862,83	85 551 617,93	106 342 099,90	69 213 988,47
Dotacje dla woj. spoz i instytucji kultury, dla których woj. jest org. lub współorg.	3 815 477,72	2 297 760,42	2 155 481,39	7 560 742,04	18 775 743,34
Dotacje dla beneficjentów i grantobiorców	320 378,73	35 867,35	882 991,13	2 973 050,23	4 227 530,72
Pozostałe dotacje i wpłaty na fundusz wsparcia	160 000,00	0,00	20 000,00	120 000,00	485 000,88
Zwroty dotacji	7 141 459,81	82 873,89	15 111 566,89	175 027,04	423 819,82
Wydatki z tytułu udziałów i akcji	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Procentowe wykonanie wydatków majątkowych w stosunku do planu za I półrocze 2019 roku

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06.				
	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki majątkowe ogółem	10,21%	6,29%	22,09%	24,42%	26,66%
Wydatki na zadania realizowane przez UMWS i wojewódzkie jednostki budżetowe ze środków krajowych	11,75%	20,01%	13,97%	10,45%	13,05%
Wydatki na projekty własne z udziałem środków UE (bez dotacji dla beneficjentów i grantobiorców)	2,53%	3,98%	21,92%	26,69%	29,82%
Dotacje dla woj. spoz i instytucji kultury, dla których woj. jest org. lub współorg.	18,86%	20,07%	7,20%	17,27%	34,32%
Dotacje dla beneficjentów i grantobiorców	3,77%	0,42%	5,68%	22,53%	17,88%
Pozostałe dotacje i wpłaty na fundusz wsparcia	34,53%	0,00%	1,40%	9,84%	13,70%
Zwroty dotacji	91,19%	11,60%	93,70%	15,92%	26,60%
Wydatki z tytułu udziałów i akcji	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

W okresie 2016-2020 najwyższe wydatki majątkowe zrealizowane zostały w I półroczu 2019 r.

Na wielkość wykonania wydatków majątkowych w I półroczu 2019 r. miały przede wszystkim wpływ wydatki na projekty własne z udziałem środków z Unii Europejskiej (106.342.099,90 zł). Dotyczyło to również roku 2018, gdzie wydatkowano środki na tego rodzaju zadania w kwocie 85.551.617,93 zł, jak również dotyczy roku 2020 gdzie wydatki wyniosły 69.213.988,47 zł. Jednostką budżetową dokonującą największych wydatków w latach 2018 – 2020 był Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w zakresie projektów infrastruktury drogowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014 – 2020 i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 oraz (w 2019 roku) Urząd Marszałkowski w ramach projektu pn. „*Dostawa taboru kolejowego – EZT do obsługi połączeń regionalnych*” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020. Na przestrzeni lat 2016-2020, największe procentowe wykonanie w/w wydatków osiągnięto w I półroczu 2020 r. (29,82%), natomiast w I półroczu 2016 r. wydatki w tej grupie zarówno w wartościach bezwzględnych jak i procentowym wykonaniu w stosunku do planu zostały osiągnięte w najniższej wysokości z uwagi na rozpoczynającą się w tym okresie nową perspektywę unijną i znajdujące się dopiero we wstępnej fazie realizacji projekty.

Wyższe wykonanie w stosunku do lat 2016 – 2019 wystąpiło w I półroczu 2020 r. w zakresie dotacji dla wojewódzkich samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i instytucji kultury, dla których województwo jest podmiotem tworzącym /organizatorem, współorganizatorem/ (18.775.743,34 zł i 34,32% w ujęciu procentowego wykonania). W omawianym okresie wydatki z tego tytułu w zakresie procentowego wykonania oscylowały od 7,20% w 2018 r. do 34,32% w 2020 r. Wysokie wykonanie w br. wydatków w postaci dotacji na zadania majątkowe dla instytucji kultury i spozoz było głównie związane z realizacją inwestycji pn.: „*Przebudowa i rozbudowa istniejącej sali gimnastycznej i zaplecza w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach wraz z zagospodarowaniem otoczenia w celu dostosowania tych obiektów do nowych funkcji kulturalnych*” i „*Inwestycje w ochronie zdrowia*” (w ramach tego zadania realizowane są m.in. zakupy sprzętu i aparatury medycznej oraz wdrażane systemy ochrony w celu zwalczania zakażenia oraz skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19”) oraz zabezpieczeniem środków na wkład własny i wydatki niekwalifikowalne dla projektów realizowanych przez te podmioty w ramach RPOWŚ i POIiŚ na lata 2014 – 2020. W szczególności dotyczy to zadań pn.: „*Rozbudowa i modernizacja Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie*”, „*Rozbudowa Europejskiego Centrum Bajki o Park Edukacyjny „Akademia Bajki w Pacanowie*”, „*Wymianę jednego akceleratora oraz rozbudowę*

Kliniki Radioterapii Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach z zakupem dodatkowego akceleratora”

Wydatki na zadania realizowane przez UMWŚ i wojewódzkie jednostki budżetowe ze środków krajowych kształtowały się na różnym poziomie. W okresie 2016 – 2020 najniższą wartość kwotową (4.016.100,76 zł) i 10,45% wykonania osiągnęły w I półroczu 2019 roku. Najwyższe wykonanie odnotowano w roku 2016 i związane było głównie z przeprowadzoną w tym roku „Dostawą taboru kolejowego - EZT do obsługi połączeń regionalnych” i realizowanymi inwestycjami na drogach wojewódzkich. Niskie wykonanie w I półroczu 2019 r. wynikało głównie z opóźnień w realizowanych zadaniach rocznych i przedsięwzięciach na drogach wojewódzkich spowodowanych złymi warunkami atmosferycznymi, w tym długotrwałymi opadami deszczu. W roku 2020 w stosunku do lat 2018-2019 nastąpił wzrost wydatków do poziomu zbliżonego do roku 2017 z realizacją na poziomie 13,05%, która dotyczyła w większości przypadków przedsięwzięć na drogach wojewódzkich.

W latach 2016 – 2020 największe wykonanie dotacji dla Beneficjentów osiągnięto w I półroczu 2020 r. (w kwocie 4.227.530,72 zł i 17,88% wykonaniu w stosunku do planu). Wydatki w latach 2016 – 2020 dotyczyły dofinansowania krajowego dla Beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020. W 2020 roku najwyższe wykonanie (1.150.558,04 zł) osiągnięto w ramach realizacji Działania „*Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich*”.

Pozostałe dotacje były udzielone w omawianym okresie w następujących kwotach: 20.000 zł w roku 2018, 120.000 zł w roku 2019, 160.000 zł w roku 2016 i w roku 2020 w kwocie 485.000,88 zł. W 2017 roku nie udzielono dotacji. Największą dotację przyznano w roku 2020 w kwocie 485.000,88 zł głównie na: „*Przebudowę dróg wewnętrznych dz. nr ewid. 285 w m. Sośniczany i dz. nr ewid. 4026 w m. Koprzywnica poprzez wykonanie nawierzchni bitumicznej trasy rowerowej Green Velo na dł. około 2 km w Gminie Koprzywnica*”. Niski stopień wykonania w okresie I półrocza był związany z faktem, że dotacje w większości przypadków przekazywane są po zrealizowaniu rzeczowym zadań, przed dokonywanymi płatnościami przez Beneficjentów.

Najwyższe zwroty dotacji zostały wykonane w roku 2018 (w kwocie 15.111.566,89 zł) przy 93,70 % wykonania. Wydatki z tego tytułu dotyczyły zwrotu do Ministerstwa Finansów niewykorzystanej zaliczki otrzymanej pod koniec 2017 roku w wysokości 15.000.000 zł w związku z realizacją zadania pn.: *Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 766 na odcinku Pińczów - Węchadłów do skrzyżowania z DW 768 dł. ok. 27,0 km /Budowa obwodnicy Pińczowa/ w ramach przedsięwzięcia wieloletniego pn.: „Inwestycje drogowe w ramach RPO na lata 2014-2020” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020.*

Wydatki z tytułu zakupu udziałów i akcji w latach 2016 – 2020 poniesiono jedynie w roku 2016 w kwocie 1.500.000 zł (100% planu) na „*Dokapitalizowanie spółki Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.*”.

Struktura wydatków bieżących zrealizowanych za I półrocze

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki bieżące	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Wydatki statutowe	16,15%	14,60%	12,58%	25,81%	13,89%
Wydatki na wynagrodzenia i pochodne	30,35%	26,69%	25,02%	21,69%	25,67%
Dotacje na zadania bieżące	37,11%	35,30%	34,42%	32,38%	35,31%
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,45%	0,40%	0,34%	0,46%	0,65%
Wydatki na zadania współfinansowane ze środków europejskich	14,60%	21,31%	25,28%	18,33%	22,78%
Obsługa długu	1,28%	1,23%	1,22%	0,99%	0,91%
Wydatki na poręczenia i gwarancje	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostałe wydatki, w tym zwroty dotacji wraz z odsetkami	0,06%	0,47%	1,15%	0,33%	0,79%

Struktura wydatków bieżących w podziale na poszczególne grupy wydatków określonych w ustawie o finansach publicznych wskazuje, że największa kwota wydatkowana jest niezmiennie na zadania realizowane przez inne niż Województwo podmioty, które są finansowane w formie dotacji. Dotyczy to głównie zadań w zakresie przewozów pasażerskich oraz prowadzenia działalności kulturalnej. Wydatki w formie dotacji na realizację zadań bieżących stanowią ponad 1/3 zrealizowanych w I półroczu wydatków bieżących. W strukturze planu wydatków bieżących dotacje stanowiły w latach 2016-2020 od 32,38% (2019 rok) do 37,11% (2016 rok). Należy spodziewać się, że ta tendencja w latach kolejnych zostanie utrzymana.

Wydatkami, których wielkość ma również zasadniczy wpływ na wysokość wydatków bieżących są wynagrodzenia i pochodne oraz ponoszone na realizację zadań bieżących współfinansowanych ze środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 i Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Środki te w latach 2016-2020 finansowały zadania w zakresie pomocy technicznej RPOWŚ, PROW i POWER w perspektywie finansowej na lata 2014-2020. Również w kolejnych latach te wydatki będą miały znaczący wpływ na wielkość budżetu województwa. W ramach programów operacyjnych następuje również dystrybucja środków dla beneficjentów zewnętrznych w formie dotacji stanowiących współfinansowanie krajowe z budżetu państwa.

Na uwagę zasługuje malejący udział w strukturze wydatków związanych z obsługą długu. Jest to związane głównie z malejącą od 2016 roku kwotą długu, która stanowi podstawę oprocentowania oraz niską wartością stopy procentowej WIBOR.

Struktura wydatków majątkowych zrealizowanych za I półrocze

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06.				
	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki majątkowe ogółem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Wydatki na zadania realizowane przez UMWS i wojewódzkie jednostki budżetowe ze środków krajowych	44,20%	37,90%	5,65%	3,31%	8,49%
Wydatki na projekty własne z udziałem środków UE, bez dotacji dla beneficjentów i grantobiorców	11,96%	51,55%	77,82%	87,75%	68,01%
Dotacje dla woj. spzoz i instytucji kultury dla których woj. jest org. lub współorg.	12,93%	10,03%	1,96%	6,24%	18,45%
Dotacje dla beneficjentów i grantobiorców	1,09%	0,16%	0,80%	2,45%	4,15%
Pozostałe dotacje i wpłaty na fundusz wsparcia	0,54%	0,00%	0,02%	0,10%	0,48%
Zwroty dotacji	24,20%	0,36%	13,75%	0,14%	0,42%
Wydatki z tytułu udziałów i akcji	5,08%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

W strukturze wydatków majątkowych zrealizowanych w I półroczu dominującą rolę o grywają wydatki na projekty własne z udziałem środków UE. W latach 2017-2020 stanowiły one od 51,55% do 87,75% i dotyczyły zadań dofinansowanych w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. W roku 2016 z uwagi na znajdujące się dopiero we wstępnej fazie przygotowania zadania, wyższe wskaźniki wykonania osiągnięto w ramach wydatków na zadania realizowane przez Urząd Marszałkowski i wojewódzkie jednostki budżetowe ze środków krajowych, w szczególności w dziedzinie transportu kolejowego i dróg wojewódzkich.

IV. RELACJE ORAZ WSKAŹNIKI UJĘTE W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ

Od 2014 do 2019 roku w zakresie zasad zaciągania zobowiązań dłużnych przez jednostki samorządu terytorialnego, jak również możliwości spłaty tych zobowiązań obowiązywał jeden przepis wynikający z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 869

z późn. zm.), który indywidualnie określał dla każdej jednostki wskaźnik zadłużenia dotyczący możliwości jego spłaty. W związku z w/w art. 243 ust. 1 organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie mógł uchwalić budżetu, którego realizacja spowodowałaby, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu.

Ustawą z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019, poz. 2500), oraz ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych relacja określona w art. 243 ust. 1 została zmieniona. Od 2020 r. występują dwa sposoby liczenia indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia: pierwszy dla lat 2020–2025 oraz drugi dla lat począwszy od 2026 r. Zgodnie z jego nowym brzmieniem, organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, spłat rat zobowiązań zaliczanych do pozostałych tytułów dłużnych wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów bieżących budżetu:

- dla lat 2020–2025: przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\frac{R + O}{Db} \leq \frac{1}{3} \times \sum_{i=1}^3 \frac{(Dbe_i + Sm_i + Wbe_i)}{Db_i}$$

gdzie:

R – planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p. oraz wykupów papierów wartościowych, z wyłączeniem kwot spłat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych odpowiednio zaciągniętych lub emitowanych na cel, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 u.of.p. i zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1 u.of.p. Do spłat rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., innych niż określone w art. 243 ust. 1 pkt 1 u.of.p., z wyłączeniem rat zobowiązań określonych

w art. 91 ust. 3 pkt 1 u.of.p., wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., innych niż określone w art. 243 ust. 1 pkt 1 u.of.p., nie zalicza się kwot wynikających ze zobowiązań zaciągniętych do 31.12.2018 r.,

O – planowane na rok budżetowy wydatki bieżące na obsługę długu, w tym odsetki od zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

Db – planowane na rok, na który ustalana jest relacja, dochody bieżące budżetu pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,

Dbei – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.of.p.,

Smi – dochody ze sprzedaży majątku,

Dbi – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,

Wbei – wydatki bieżące w roku poprzedzającym o i-lat, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., zaciągniętych od 1.1.2019 r. wydatki bieżące na obsługę długu, wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.of.p. oraz wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19;

- dla lat od 2026 r.: przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\frac{(R + O)}{Db} \leq \frac{1}{7} \times \sum_{i=1}^7 \frac{(Dbei - Wbei)}{Dbi}$$

gdzie:

R – planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p. oraz wykupów papierów wartościowych, z wyłączeniem kwot spłat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych odpowiednio zaciągniętych lub emitowanych na cel, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 u.of.p. i zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1 u.of.p. Do spłat rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., innych niż określone w art. 243 ust. 1 pkt 1 u.of.p., z wyłączeniem rat zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1 u.of.p., wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., innych niż określone w art. 243 ust. 1 pkt 1 u.of.p., nie zalicza się kwot wynikających ze zobowiązań zaciągniętych do 31.12.2018 r.,

O – planowane na rok budżetowy wydatki bieżące na obsługę długu, w tym odsetki od zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

Db – planowane na rok, na który ustalana jest relacja, dochody bieżące budżetu pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,

Dbei – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.of.p.,

Dbi – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,

Wbei – wydatki bieżące w roku poprzedzającym o i-lat, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.of.p., zaciągniętych od 1.1.2019 r., wydatki bieżące na obsługę długu, wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.of.p., oraz wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może również uchwalić budżetu bez spełnienia relacji, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych, tj. z kwotą wydatków bieżących wyższą niż dochody bieżące powiększone o wolne środki i nadwyżkę z lat ubiegłych.

Ustawą z dnia 2 marca 2020 roku, ze względu na stan zagrożenia epidemicznego zostały wprowadzone przepisy uelastyczniające powyższy mechanizm. Na podstawie art. 15zoa ust. 1 pkt 2 oraz ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. jednostka samorządu terytorialnego planując i wykonując budżet w 2020 r. może przekroczyć relację dotyczącą zrównoważenia dochodów i wydatków bieżących o kwotę ubytku w dochodach jednostki będącego skutkiem wystąpienia epidemii COVID-19. Takie rozwiązanie wraz z wprowadzoną zmianą w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. (art. 15zoa ust. 1 pkt 1) – umożliwiającą przekroczenie relacji dotyczącej zrównoważenia dochodów i wydatków bieżących o wydatki ponoszone w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 – tworzy całościowe rozwiązanie neutralizujące wpływ epidemii na tę kluczową regułę gospodarki finansowej JST.

W odniesieniu do wieloletniej prognozy finansowej sporządzonej na lata 2020-2041, z uwzględnieniem zmian dokonywanych w trakcie I półrocza 2020 roku, zachowane zostały w poszczególnych latach relacje wynikające z zapisów art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych.

WSKAŹNIKI BUDŻETOWE

1. Wskaźnik *WBI* – Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem:

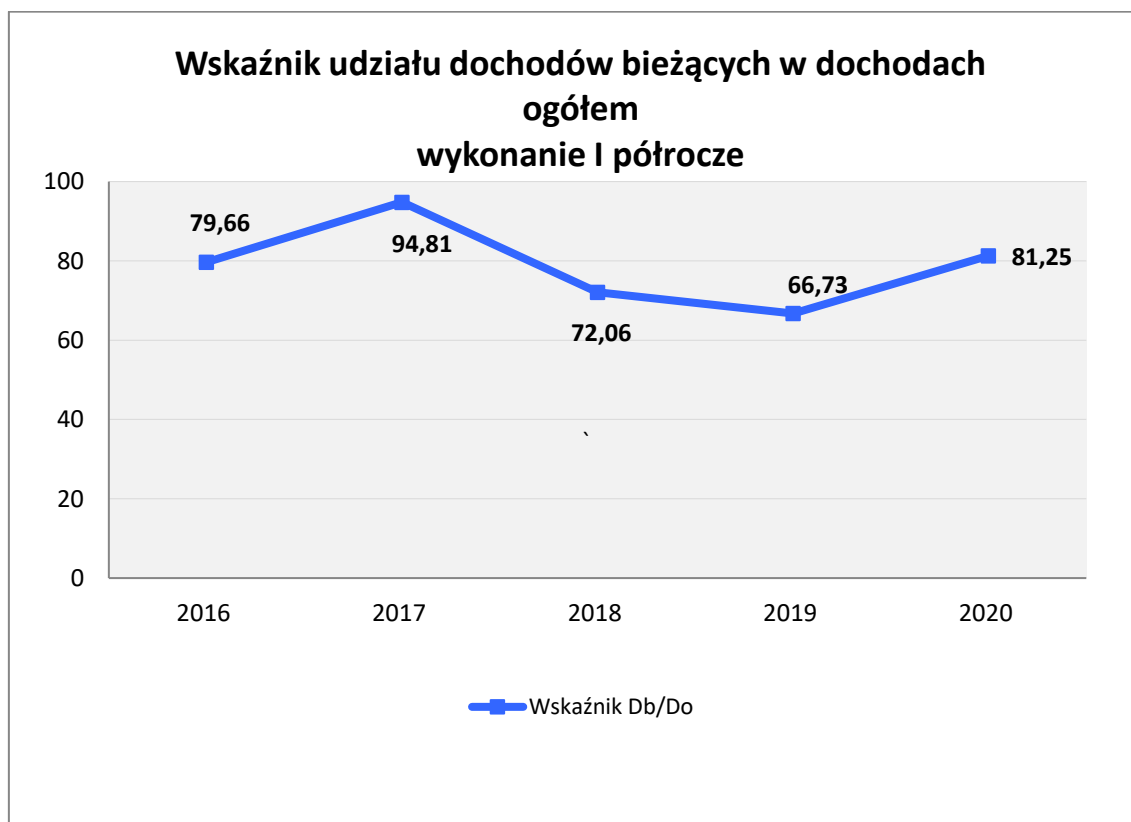
$$WBI = \frac{\text{dochody bieżące}}{\text{dochody ogółem}}$$

Wskaźnik *WBI* wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody bieżące.

Wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem

w zł

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06.				
	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem (Do)	230 958 110,81	199 318 589,73	296 548 279,17	370 772 127,77	357 824 281,38
Dochody bieżące (Db)	183 983 639,59	188 974 206,26	213 706 626,89	247 428 147,59	290 746 165,03
Wskaźnik Db/Do	79,66	94,81	72,06	66,73	81,25

Na wielkość dochodów bieżących największy wpływ mają dochody z tytułu: subwencji ogólnej, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, dotacji celowych z budżetu państwa z przeznaczeniem na dopłaty

do biletów z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych przez przewoźników wykonujących krajowe pasażerskie przewozy autobusowe, płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz dotacji celowych z budżetu państwa na realizację Pomocy Technicznej i Działań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W I półroczu 2020 roku wykonanie dochodów z tytułu subwencji ogólnej wzrosło o kwotę 29.129.340,00 zł w stosunku do I półrocza 2019 roku i tym samym było najwyższe w latach 2016-2020. Ustawą z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020 i 2021 w budżecie państwa utworzono rezerwę subwencji ogólnej z przeznaczeniem dla województw na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami. Środki na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami w latach poprzednich były przekazywane województwom w formie dotacji celowej, konsekwencją czego udział subwencji ogólnej w dochodach bieżących w I półroczu 2020 roku znacznie wzrósł w porównaniu do analogicznego okresu lat poprzednich. W I półroczu 2020 r. do budżetu Województwa z tytułu uzupełnienia dochodów z rezerwy subwencji ogólnej wpłynęły środki w kwocie 22.078.950 zł.

Wykonanie dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych jest wyższe w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o kwotę 5.129.387,25 zł i tym samym najwyższe w latach 2016-2020.

Wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem w I półroczu 2020 roku w stosunku do I półrocza 2019 roku wzrósł o 14,52 punktu procentowego. Było to wypadkową zarówno wzrostu wykonanych dochodów bieżących, jak również znacznym spadkiem wykonanych dochodów majątkowych, niższych o 56.265.863,83 zł niż w I półroczu 2019 roku. Dochody majątkowe w większości pochodziły z dofinansowania projektów środkami UE i budżetu państwa, w szczególności zadań realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 i Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020.

2. Wskaźnik WB2 – Udział dochodów własnych w dochodach ogółem:

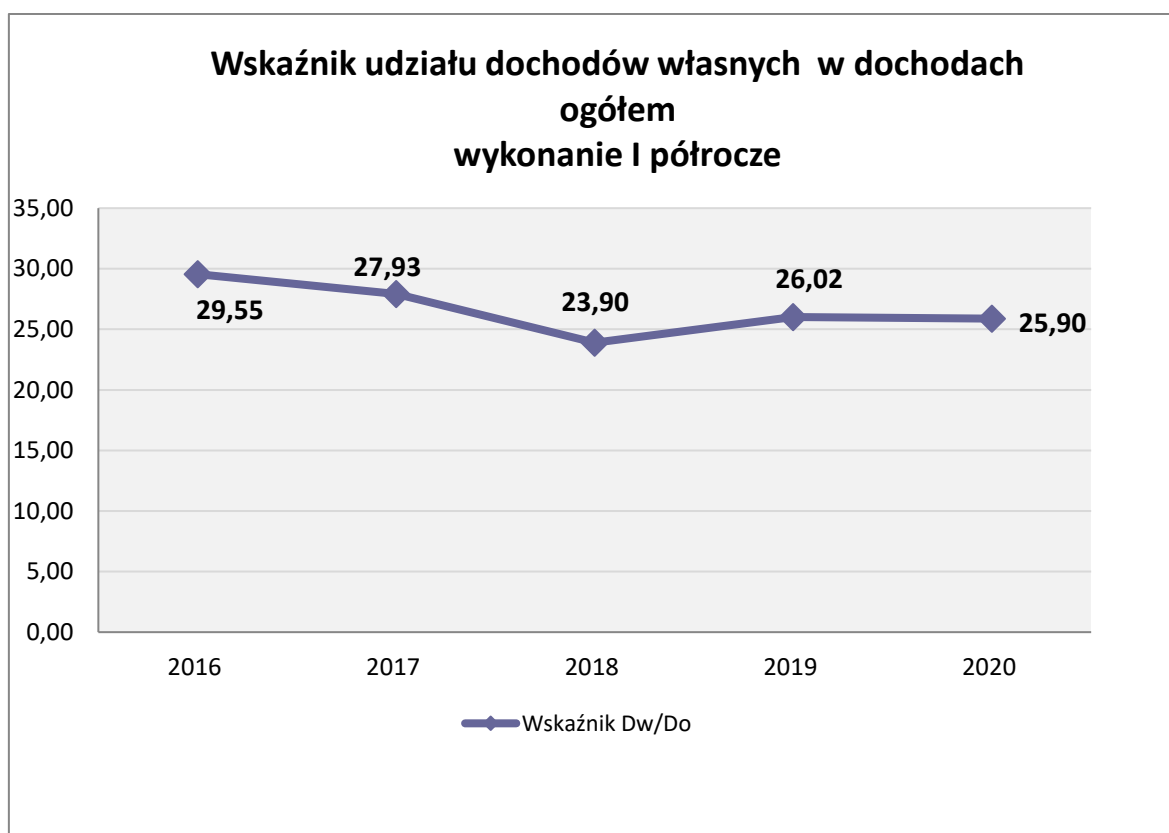
$$WB2 = \frac{\text{dochody własne}}{\text{dochody ogółem}}$$

Wskaźnik WB2 wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody własne.

Wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem

w zł

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06				
	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem (Do)	230 958 110,81	199 318 589,73	296 548 279,17	370 772 127,77	357 824 281,38
Dochody własne (Dw)	68 253 571,76	55 661 649,18	70 862 712,89	96 465 794,69	92 662 815,54
Wskaźnik Dw/Do	29,55	27,93	23,90	26,02	25,90

Wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem odzwierciedla stopień samodzielności finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Największe wykonanie dochodów własnych w wartościach bezwzględnych w okresie 2016-2020 wystąpiło w I półroczu 2019 roku, na co znaczący wpływ miało uzyskanie dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych. Realizacja dochodów własnych za I półrocze 2020 roku zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 3.802.979,15 zł i wyniosła 92.662.815,54 zł. W latach 2016-2019 (w okresach I półrocza) dochody z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych /PIT/ systematycznie wzrastały w granicach 7,71%-13,16%, natomiast w I półroczu roku 2020 nastąpił spadek dochodów z tego tytułu o 7%. W odniesieniu do dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych /CIT/ w omawianym okresie obserwuje się

coroczny, w stosunku do roku poprzedniego, wzrost wpływów na poziomie od 3,62% w 2017 roku do 39,81% w 2018 r. Najwyższe dochody z tego tytułu zostały osiągnięte w okresie I półrocza 2020 roku w kwocie 63.554.912,94 zł (wzrosły o 11,31% do analogicznego okresu 2019 roku) a najniższe w 2016 roku w kwocie 29.901.659,57 zł.

Województwo nie ma niezależności w kształtowaniu dochodów własnych, ponieważ główna ich część pochodzi z udziałów w podatkach dochodowych, które ustalone zostały na szczeblu centralnym. Posiada jednak możliwość swobodnego podejmowania decyzji finansowych odnośnie kierunków wydatkowania tych środków w świetle celów i sposobów realizacji zadań.

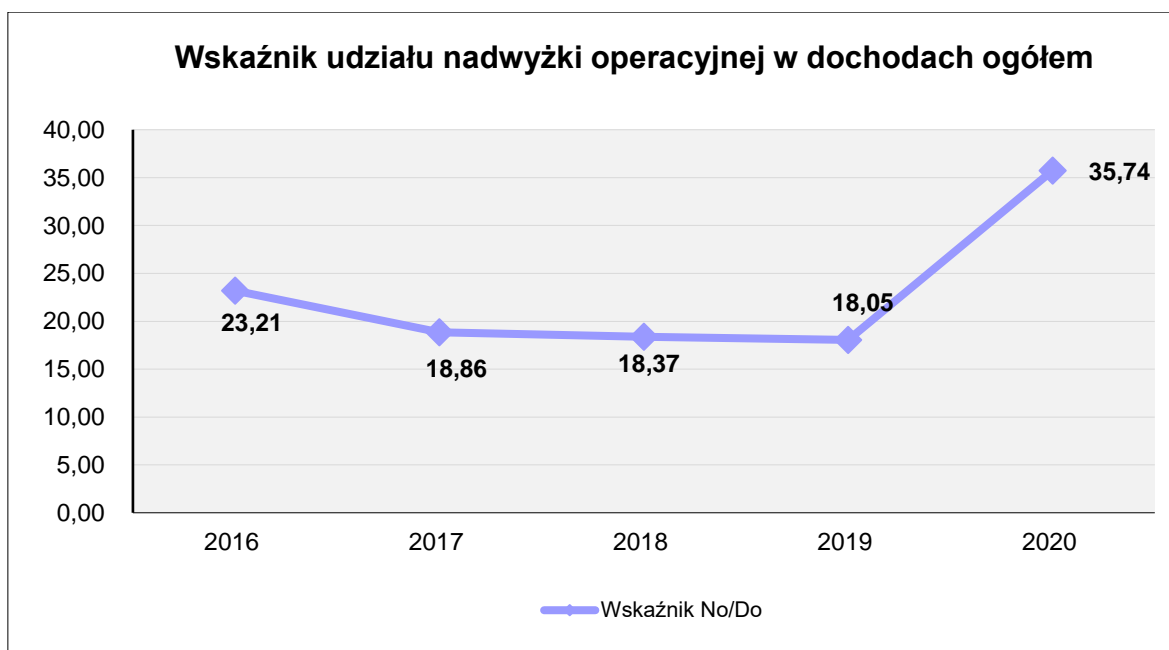
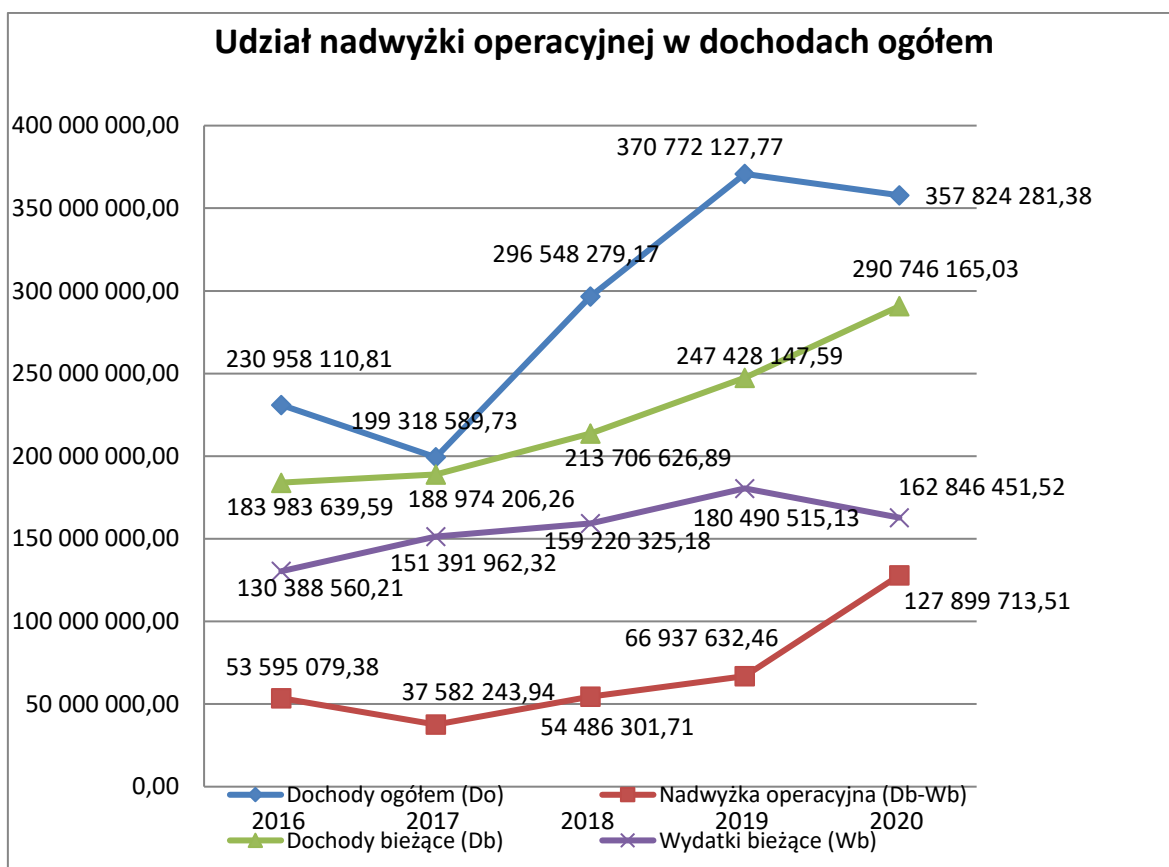
3. Wskaźnik *WB3* – Relacja nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem

$$WB3 = \frac{\text{nadwyżka operacyjna}}{\text{dochody ogółem}}$$

Wskaźnik relacji nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06.				
	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem (Do)	230 958 110,81	199 318 589,73	296 548 279,17	370 772 127,77	357 824 281,38
Nadwyżka operacyjna (Db-Wb)	53 595 079,38	37 582 243,94	54 486 301,71	66 937 632,46	127 899 713,51
Dochody bieżące (Db)	183 983 639,59	188 974 206,26	213 706 626,89	247 428 147,59	290 746 165,03
Wydatki bieżące (Wb)	130 388 560,21	151 391 962,32	159 220 325,18	180 490 515,13	162 846 451,52
Wskaźnik No/Do	23,21	18,86	18,37	18,05	35,74

w zł

Nadwyżka operacyjna (dodatnia wartość wyniku bieżącego będącego różnicą dochodów bieżących i wydatków bieżących) jest najbardziej syntetyczną oceną kondycji finansowej samorządu, potencjału inwestycyjnego samorządu oraz zdolności kredytowej, informującą o tym, jakimi środkami dysponuje jednostka po pokryciu potrzeb bieżących. Środki pozostające do dyspozycji określają możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Za sytuację korzystną należy uznać fakt,

że Województwo w każdym roku budżetowym osiąga nadwyżkę operacyjną. W I półroczu 2020 roku Województwo osiągnęło najwyższą relację No/Do w latach 2016-2020, natomiast w I półroczu 2019 roku zanotowano najniższy wskaźnik No/Do, o 17,69 punkty procentowe niższy w stosunku do I półrocza roku 2020. W I półroczu 2020 roku nadwyżka operacyjna w porównaniu do analogicznego okresu roku 2019 zwiększyła się niemal dwukrotnie, tj. o 91,07%, co miało widoczne przełożenie na wysokość wskaźnika udziału nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Nadwyżka operacyjna na koniec I półrocza 2020 roku została wykonana w kwocie 127.899.713,51 zł przy planowanej do wykonania w całym 2020 roku na poziomie 73.699.704,00 zł, co stanowi 173,54% planu.

Jednocześnie należy podkreślić konieczność stałego monitorowania jej poziomu tak, by wielkość nadwyżki operacyjnej wykonanej na koniec danego roku budżetowego nie była niższa od założonej.

Limit rocznej obsługi zadłużenia określony w ustawie o finansach publicznych wzmocnił znaczenie wielkości nadwyżki operacyjnej w odniesieniu do możliwości zaciągania długu. Bieżąca kontrola tej wielkości pozwala zapobiec sytuacji niewypłacalności samorządu i utraty długookresowej płynności oraz przeciwdziałać zjawisku finansowania działalności bieżącej (operacyjnej) środkami obcymi.

4. Wskaźnik **WB4** – Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

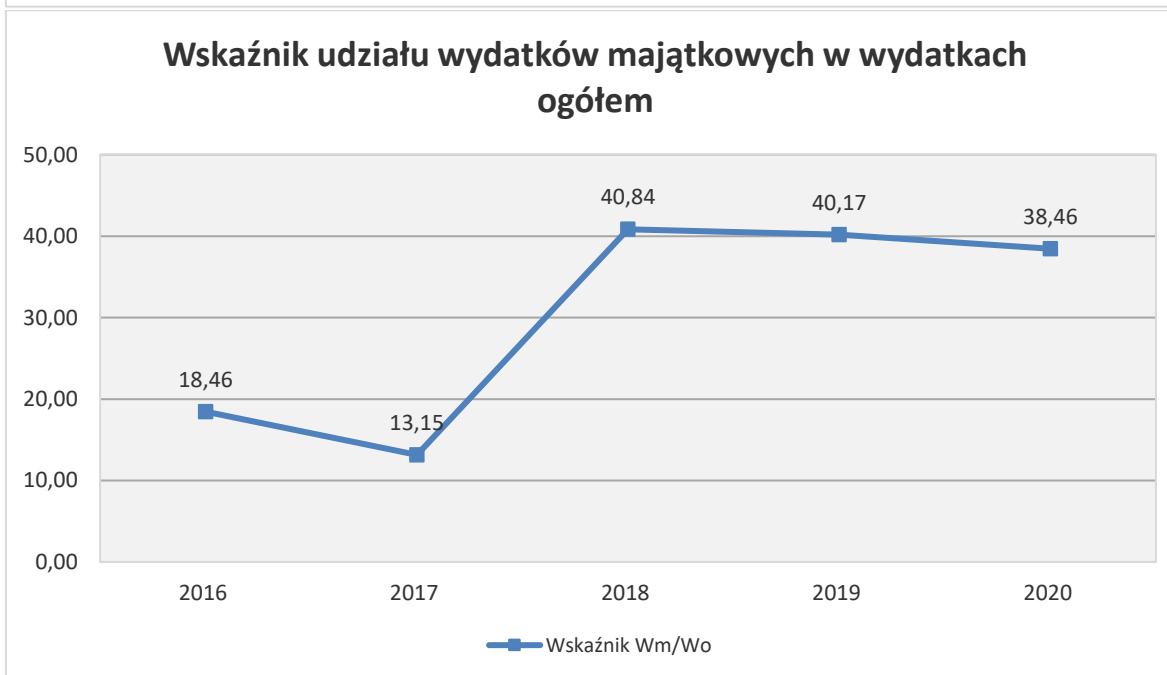
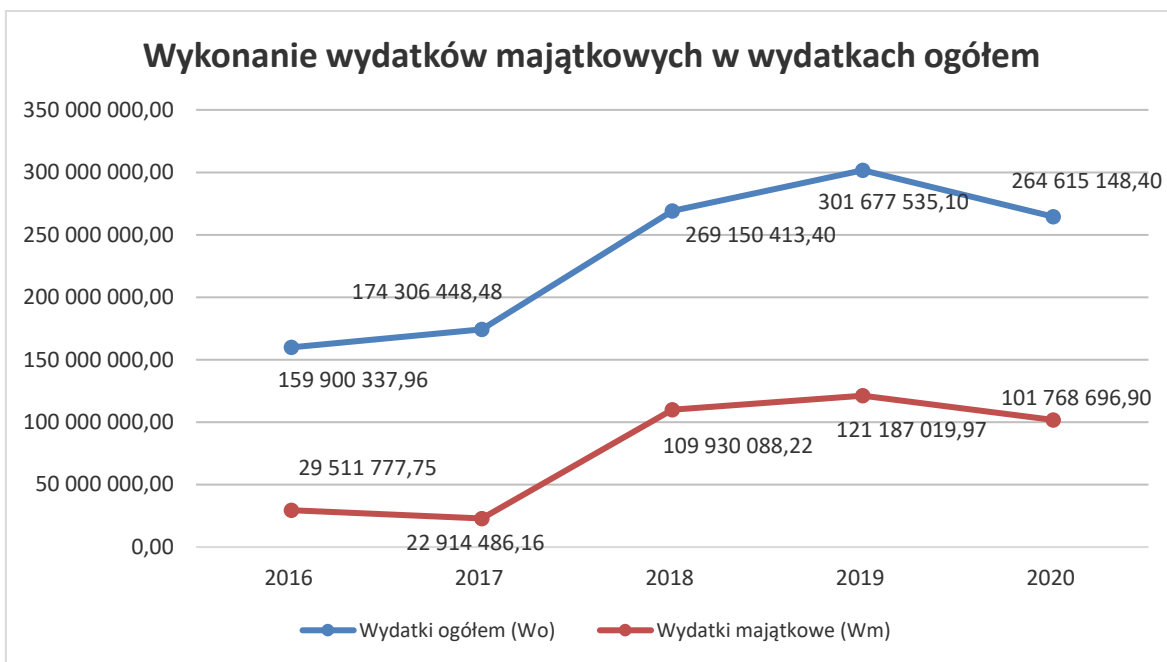
$$WB4 = \frac{\text{wydatki majątkowe}}{\text{wydatki ogółem}}$$

Wskaźnik **WB4** wskazuje jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe.

Wskaźnik udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

w zł

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06.				
	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki ogółem (Wo)	159 900 337,96	174 306 448,48	269 150 413,40	301 677 535,10	264 615 148,40
Wydatki majątkowe (Wm)	29 511 777,75	22 914 486,16	109 930 088,22	121 187 019,97	101 768 696,90
Wskaźnik Wm/Wo	18,46	13,15	40,84	40,17	38,46

W latach 2016-2017 wskaźnik udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem ukształtował się na najniższym poziomie w badanym okresie /2016-2020/. W pierwszym półroczu 2017 roku w stosunku do pierwszego półrocza roku 2016 nastąpił spadek wskaźnika o 5,31 punktu procentowego, w 2018 roku zdecydowanie wzrósł - o 27,69 punktu procentowego, natomiast w latach 2019-2020 widoczny jest nieznaczny spadek w porównaniu z poprzedzającymi okresami, tj. o 0,67 w 2019 roku i o 1,71 punktu procentowego w 2020 roku. Niski wskaźnik udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2016-2017 związany był głównie z rozpoczęciem realizacji zadań w ramach unijnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020, w tym w zakresie inwestycji drogowych, głównie w ramach RPOWŚ i POPW na lata 2014-2020 oraz przygotowaniem do realizacji zadania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej

pn. „Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły – Ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza”. W latach 2018-2019 nastąpił znaczny wzrost wykonania wydatków majątkowych wynikający z faktu, iż zadania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego (w zakresie środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 znalazły się już w zaawansowanej fazie realizacji. W I połowie 2020 roku omawiany wskaźnik utrzymał się na podobnym poziomie jak w latach 2018-2019, odnotowując niewielki spadek, na który wpływ miały m.in. powszechne ograniczenia wprowadzone ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od 20 marca 2020 r. do odwołania stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-COV-2.

5. Wskaźnik **WB5** – Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem

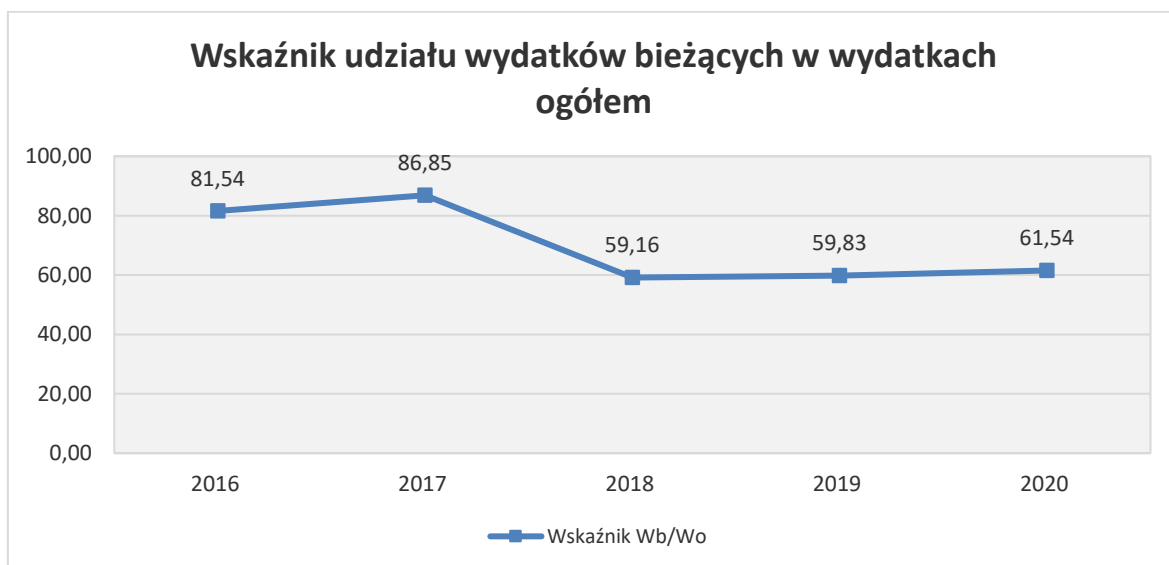
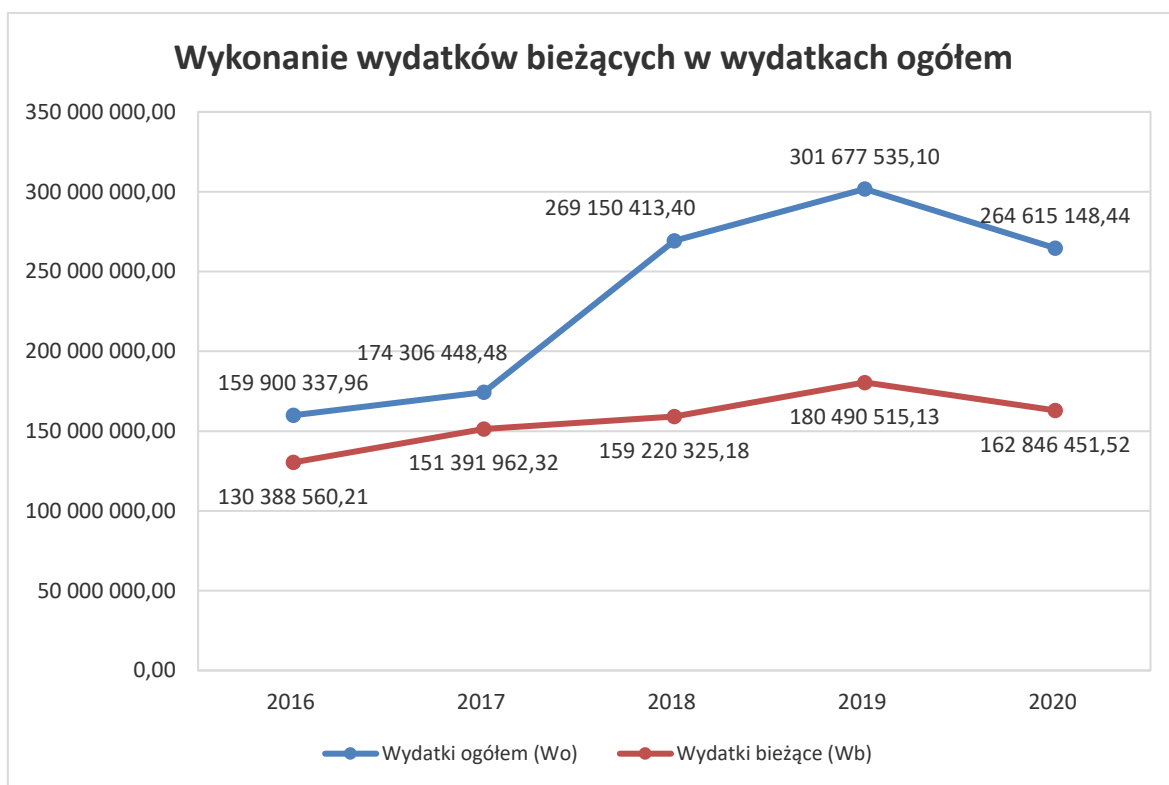
$$WB5 = \frac{\text{wydatki bieżące}}{\text{wydatki ogółem}}$$

Wskaźnik **WB5** wskazuje jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki bieżące.

Wskaźnik udziału wydatków bieżących w wydatkach ogółem

Wyszczególnienie	Wykonanie 30.06.				
	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki ogółem (Wo)	159 900 337,96	174 306 448,48	269 150 413,40	301 677 535,10	264 615 148,44
Wydatki bieżące (Wb)	130 388 560,21	151 391 962,32	159 220 325,18	180 490 515,13	162 846 451,52
Wskaźnik Wb/Wo	81,54	86,85	59,16	59,83	61,54

w zł

Bardzo duży wpływ na strukturę wydatków budżetowych w poszczególnych latach ma prowadzenie działalności inwestycyjnej Województwa, w szczególności związanej z wykorzystaniem środków unijnych. Na przestrzeni badanego okresu najwyższe wartości wskaźnika udziału wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w latach 2016-2017, co związane jest głównie z przyjętym harmonogramem wydatkowania środków na inwestycje. Ponadto większe wykonanie wydatków bieżących w 2017 roku jest związane głównie z wykorzystaniem dotacji celowych z budżetu państwa na realizację Działań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. W latach 2018-2020 znacząco wzrosło wykonanie wydatków

majątkowych. Miało to wpływ na osiągnięcie wskaźnika udziału wydatków bieżących w wydatkach ogółem w 2018 roku na poziomie niższym o 27,69 punkty procentowe w stosunku do roku poprzedniego, w 2019 roku zwiększył się jedynie o 0,67 punktu procentowego w stosunku do 2018 roku, pomimo kwoty wydatków bieżących wyższej o 21.270.189,95 zł. W pierwszej połowie 2020 roku wskaźnik udziału wydatków bieżących w wydatkach ogółem utrzymał się na podobnym poziomie co w roku poprzednim (zanotował nieznaczny wzrost o 1,71 punktu procentowego). Sytuacja ta była odzwierciedleniem spadku wydatków majątkowych w pierwszej połowie 2020 roku, a co za tym idzie również wydatków ogółem, które zmniejszyły się o kwotę ponad 37 mln zł w stosunku do pierwszej połowy 2019 roku.

Niższe wykonanie wydatków bieżących w pierwszym półroczu 2020 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2019 roku jest związane głównie z realizacją zadań statutowych. W 2019 roku w ujęciu procentowym osiągnęły wartość 52,75% i był najwyższy w analizowanym okresie 2016-2020. Znaczący jednoroczny wzrost wydatków statutowych był głównie spowodowany wypłatą środków na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dn. 17.04.2019 r. Sygn. akt I AGa 305/18 oraz na podstawie ugody dot. um. 6/46/2/AW/2017 (DW766 obw. Pińczowa) w łącznej kwocie 11.643.887,50 zł, odsetek od należności wypłaconych w związku z wyrokami sądowymi sygn. akt: I AGa 305/18, V GC 2047/14, VII GA 107/19, VII GC 275/14, VII GC 137/15 w łącznej kwocie 4.709.437,90 zł, a także środkami na pokrycie ujemnego wyniku finansowego Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Kielcach w kwocie 9.449.869 zł.

Na niższe wykonanie wydatków bieżących w wydatkach ogółem w I półroczu 2020 roku wpłynęły w znacznym stopniu powszechne ograniczenia związane z ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od 20 marca 2020 r. do odwołania stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-COV-2, co spowodowało zmiany w harmonogramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków europejskich. Funkcjonowanie jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za prowadzenie działań wynikających zarówno z przepisów prawa, jak również uchwały budżetowej odbywa się nieprzerwanie.

V. PROGNOZA KWOTY DŁUGU

W wieloletniej prognozie finansowej zawarta została prognoza kwoty długu, obejmująca cały okres, na który Województwo zaplanowało zaciągnięcie zobowiązań dłużnych i ich spłatę. Długookresowe ramy finansowe działalności Województwa zapisane w WPF ustalają m.in. możliwości finansowania nowych zadań, dając podstawę do zaciągania długoterminowych zobowiązań, umożliwiając jednocześnie dokonanie weryfikacji możliwości sfinansowania wieloletnich przedsięwzięć, obejmujących realizację zadań kluczowych z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych celów Województwa. Znaczne ograniczenie dochodów bieżących Województwa po 2010 roku oraz realizacja wielu zadań inwestycyjnych, w szczególności współfinansowanych ze środków europejskich, spowodowały w latach 2012–2015 konieczność zaciągnięcia w Europejskim Banku Inwestycyjnym w Luksemburgu kredytu, stanowiącego źródło finansowania wkładu

inwestycji w ramach programów operacyjnych oraz finansowanych jedynie ze środków własnych Województwa w zakresie infrastruktury drogowej oraz sieci szerokopasmowej. Kredyt został uruchomiony w pięciu transzach:

- w 2012 roku w kwocie 75.000.000,00 zł i 45.500.000,00 zł,
- w 2013 roku w kwocie 31.000.000,00 zł,
- w 2014 roku w kwocie 39.000.000,00 zł,
- w 2015 roku w kwocie 30.000.000,00 zł.

Całkowita spłata kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym nastąpi w 2028 roku. W ramach zawartej umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w Luksemburgu dokonano w I półroczu 2020 roku spłaty rat kredytu w kwocie 7.925.000,00 zł i odsetek w kwocie 1.484.140,16 zł zgodnie z harmonogramem spłat.

Powyżej określone wielkości kredytu powodują konieczność stałego monitorowania finansów województwa w celu zapewnienia prawidłowego zarządzania długiem, ze szczególnym uwzględnieniem norm prawnych obowiązujących przy zaciąganiu oraz spłacie kredytów.

Dług na dzień 30 czerwca 2020 roku stanowił kwotę 126.691.666,68 zł i w całości dotyczył zobowiązań z tytułu kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Planowana spłata kredytu spełnia wymogi wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Kwota długu na koniec czerwca 2020 roku, stanowiąc 18,57% planowanych dochodów ogółem, spełnia wymogi wynikające z art. 15 zoc ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Zgodnie z wymienionym przepisem, na koniec roku budżetowego 2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 80% wykonanych dochodów ogółem, a na koniec II i III kwartału 2020 roku łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekraczać 80% planowanych dochodów budżetowych.

VI. ANALIZA RYZYK

Podstawą budowy prognoz jest poprawnie przeprowadzona diagnoza badanej rzeczywistości, czyli stwierdzenie przeszłego, obecnego i przyszłego stanu prognozowanych zjawisk. Dlatego też na etapie projektowania Wieloletniej Prognozy Finansowej, każda z kategorii dochodów i wydatków została przeanalizowana oddzielnie. Wieloletnia prognoza finansowa tworzona jest na podstawie analizy z lat poprzednich, istniejącego systemu prawnego i wniosków wynikających z zachodzących procesów gospodarczych na moment jej opracowania. Im dłuższy jest okres, na jaki opracowuje się prognozę, tym trudniejsze jest prognozowanie. W trakcie tworzenia jak i realizacji wieloletniej prognozy finansowej możliwe jest wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów, które generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

W obecnej sytuacji ekonomicznej oraz ze względu na dużą niepewność otoczenia gospodarczego, prognozowanie wielkości budżetowych na poszczególne lata jest obarczone dużym ryzykiem przeszacowania wielkości dochodów oraz

niedoszacowania wielkości wydatków budżetowych, dlatego z wielką ostrożnością podchodzimy do planowania oraz do dokonywania zmian w prognozie poszczególnych źródeł zarówno dochodów jak i wydatków.

Zauważyć należy, że istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse samorządu województwa jest niestabilność gospodarcza, częste zmiany przepisów prawnych, wzrost inflacji.

Przygotowanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach, nawet w sytuacji ustalenia niższego planu dochodów z poszczególnych źródeł w stosunku do lat poprzednich. W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego.

Istotny wpływ na możliwość wystąpienia zaburzenia płynności finansowej Województwa ma ryzyko pozostające po stronie wydatków. Projekty realizowane z udziałem środków pochodzących ze źródeł zagranicznych obarczone są ryzykiem zmiany kursu walut. Aprecjacja lub deprecjacja złotego wpływać będzie zarówno na poziom wydatków przewidzianych na realizację zadań, jak również możliwość otrzymania środków w odpowiedniej wysokości.

Ponadto należy zwrócić uwagę na występowanie ryzyka nadzwyczajnego zwiększenia wydatków budżetu. Może się okazać, że wystąpi konieczność ponoszenia dodatkowych wydatków z budżetu Województwa związana np. z klęską żywiołową spowodowaną gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, a co za tym idzie przekazywaniem środków na niezbędną pomoc w tym zakresie. Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić jedynie poprzez zmniejszenie innych wydatków.

W I półroczu 2020 roku wystąpiły powszechne ograniczenia wprowadzone ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od 20 marca 2020 r. do odwołania stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-COV-2. Realizacja zarówno dochodów, jak i wydatków uzależniona jest od zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej wywołanej zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i skutkami choroby zakaźnej u ludzi. Konsekwencją tej sytuacji jest m.in. zmiana harmonogramów konkursów na realizację projektów w ramach RPOWŚ i POWER na lata 2014-2020, niemożność terminowej realizacji wielu zadań, w tym realizowanych przy współudziale środków zewnętrznych, przesuwające działania w czasie tj. na II półroczu 2020 r. i na lata kolejne. Powoduje to znaczne zmiany zarówno w wydatkach jak i w dochodach budżetu.

Ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.) wprowadzono rozwiązania mające na celu m.in. wyeliminowanie negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na obowiązujące samorządy reguły fiskalne. Tworzy ona w zakresie równoważenia strony bieżącej budżetu samorządowego (art. 15zoa ustawy z dnia 2 marca 2020 r.) całościowe rozwiązania neutralizujące wpływ epidemii na tę kluczową regułę gospodarki finansowej JST. Wyłączone są bowiem z reguły zarówno kwoty ubytku dochodów, jak i zwiększonych wydatków bieżących będące bezpośrednim efektem wystąpienia epidemii. Tym samym wprowadzane rozwiązania przywracają formalnie stan reguły w zakresie równoważenia strony bieżącej istniejący przed epidemią.

Zmiany w zakresie reguły spłaty zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego wprowadzone art. 15zob i art. 15zoc ustawy z dnia 2 marca 2020 r. są również istotnym elementem w niwelowaniu ryzyk w funkcjonowaniu samorządów w 2020 roku. Zastosowane rozwiązania ograniczają niekorzystne skutki epidemii COVID-19 - wpływające na spełnienie wskaźnika spłaty zadłużenia, mając na celu podniesienie potencjału inwestycyjnego JST, modyfikując od 2021 roku relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego. Rozwiązanie polegające na pomniejszaniu wydatków bieżących budżetu jednostki o wydatki bieżące na obsługę długu, spowoduje podniesienie limitu spłaty zobowiązań JST.

Kolejnym elementem kształtującym poziom ryzyka w zakresie prognozowania wieloletniego jest ryzyko stóp procentowych. Kredyt oprocentowany jest w większości według stopy zmiennej uzależnionej od stawki WIBOR. Na ustalenie wielkości zmiennych stawek stóp procentowych pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też należy brać pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. W zależności od trendów zmian w oprocentowaniu należy dokonywać zmiany w wydatkach bieżących w wieloletniej prognozie finansowej. Wydatki na obsługę długu powinny być równomiernie rozłożone w czasie, aby nie działały destabilizująco na konstruowanie i realizację budżetu. Ten rodzaj ryzyka powinien podlegać stałemu monitoringowi, w celu podejmowania odpowiednich działań zapobiegawczych.

W 2019 roku zaszła konieczność podjęcia prac nad nowelizacją ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w związku z utratą z dniem 31 grudnia 2019 r. mocy części obowiązujących przepisów tej ustawy, regulujących zasady ustalania wpłat województw do budżetu państwa i sposobu ich podziału.

Zmiany ustawy objęły m.in.:

- 1) przedłużenie obowiązywania na lata 2020 i 2021 obecnych przepisów w zakresie zasad ustalania wpłat województw do budżetu państwa oraz podziału części regionalnej subwencji ogólnej;
- 2) wprowadzenie mechanizmu wyrównania różnic pomiędzy kwotą części wyrównawczej, części regionalnej subwencji ogólnej i rezerwy subwencji, wyliczonych na dany rok budżetowy, a kwotą z tytułu części wyrównawczej i części regionalnej subwencji ogólnej, ustaloną według zasad, określonych przed 14 listopada 2014 r.;
- 3) zastąpienie dotychczasowej rezerwy celowej z budżetu państwa przeznaczonej na dotacje dla województw na dofinansowanie dróg wojewódzkich, rezerwą subwencji ogólnej.

Wieloletnia Prognoza Finansowa, jako instrument zarządzania gospodarką finansową jednostek samorządu terytorialnego ma na celu praktyczne jego zastosowanie w celu minimalizacji ryzyk budżetowych i zapewnienia bezpieczeństwa finansowego jednostek samorządu terytorialnego. Określenie wieloletnich ram finansowych jest kluczowe ze względu na konieczność efektywnej alokacji ograniczonych zasobów finansowych w celu zachowania bezpieczeństwa finansowego. Świadomość określonych możliwości finansowych pozwala na ustalenie priorytetów i wybór optymalnej ścieżki rozwoju oraz ma decydujące znaczenie dla odpowiedniej hierarchizacji zadań. Pozwala także

na efektywne zarządzanie długiem, nieodzownym dla finansowania potrzeb rozwojowych.

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Załącznik Nr 1

L.p.	Wyszczególnienie	plan wg WPF na początek roku	plan po zmianach na dzień 30.06.2020	wykonanie na dzień 30.06.2020	% wykonania (5/4)
1	2	3	4	5	6
1	Dochody ogółem [1.1]+[1.2]	623 841 641,00	682 357 070,32	357 824 281,38	52,44%
1.1	Dochody bieżące	453 004 659,00	505 878 385,86	290 746 165,03	57,47%
	<i>w tym:</i>				
1.1.1	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	114 678 169,00	165 007 478,86	78 719 219,85	47,71%
	<i>w tym:</i>				
1.1.1.1	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	77 318 299,00	125 995 590,00	46 444 619,75	36,86%
1.2	Dochody majątkowe	170 836 982,00	176 478 684,46	67 078 116,35	38,01%
	<i>w tym:</i>				
1.2.1	ze sprzedaży majątku	7 000,00	7 000,00	0,00	0,00%
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	170 829 982,00	172 998 542,46	64 237 266,08	37,13%
2	Wydatki ogółem [2.1]+[2.2]	697 602 248,00	813 976 763,32	264 615 148,44	32,51%
2.1	Wydatki bieżące	371 968 788,00	432 178 681,86	162 846 451,52	37,68%
	<i>w tym:</i>				
2.1.1	z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00%
	<i>w tym:</i>				
2.1.1.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00%
2.1.2	wydatki na obsługę długu	7 828 000,00	7 828 000,00	1 484 140,16	18,96%
	<i>w tym:</i>				
2.1.2.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00	0,00	0,00%
2.1.2.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	1 063 000,00	264 000,00	0,00	0,00%
2.1.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	87 312 159,00	147 571 068,00	38 484 002,55	26,08%
2.2	Wydatki majątkowe	325 633 460,00	381 798 081,46	101 768 696,92	26,66%
3	Wynik budżetu [1]-[2]	-73 760 607,00	-131 619 693,00	93 209 132,94	x
4	Przychody budżetu [4.1]+[4.2]+[4.3]+[4.4]+[4.5]	93 247 205,00	151 624 258,00	88 472 270,88	58,35%
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	72 500 000,00	92 500 000,00	0,00	0,00%
	<i>w tym:</i>				
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	72 500 000,00	92 500 000,00	0,00	0,00%
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	1 260 197,00	15 963 417,00	15 963 417,89	100,00%
	<i>w tym:</i>				
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	1 260 197,00	15 963 417,00	0,00	0,00%
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy	16 021 031,00	39 534 864,00	70 998 852,99	179,59%
	<i>w tym:</i>				
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	410,00	23 156 276,00	0,00	0,00%
4.4	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych	3 465 977,00	3 625 977,00	1 510 000,00	41,64%
	<i>w tym:</i>				
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu	0,00	0,00	0,00	0,00%
	<i>w tym:</i>				
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00%
5	Rozchody budżetu [5.1]+[5.2]	19 486 598,00	20 004 565,00	8 125 000,00	40,62%
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	15 850 000,00	15 850 000,00	7 925 000,00	50,00%
	<i>w tym:</i>				
5.1.1	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00%
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	3 636 598,00	4 154 565,00	200 000,00	4,81%
6	Kwota długu	211 266 666,68	211 266 666,68	126 691 666,68	59,97%
	<i>w tym:</i>				
6.1	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0,00	0,00	0,00	0,00%
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy				
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi [1.1]-[2.1]	81 035 871,00	73 699 704,00	127 899 713,51	x
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi do 2021=[1.1]-[2.1]+[4.2]+[4.3] od 2022=[1.1]-[2.1]+[4.2]+[4.4]	98 317 099,00	129 197 985,00	214 861 984,39	x
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań				
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	6,68%	6,87%	4,44%	x
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	29,22%	30,25%	30,25%	x
		26,91%	30,25%	30,25%	x
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	31,24%	34,88%	34,88%	x
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	TAK	TAK	TAK	x
9	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych				
9.1	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	471 479 552,00	543 902 721,80	176 106 620,83	32,38%
9.2	Spłaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	15 850 000,00	15 850 000,00	7 925 000,00	50,00%
9.3	Wydatki zmniejszające dług	23 859,14	23 859,14	23 859,14	100,00%
	<i>w tym:</i>				
9.3.1	Spłata zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r.	0,00	0,00	0,00	0,00%
9.4	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00	0,00	x
9.5	Wcześniejsza spłata zobowiązań, wyłączona z limitu spłaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0,00	0,00	0,00	x